

Qalib xalq, güclü Lider

Bu birlik Azərbaycanı daha işıqlı gələcəyə aparır

7 fevral prezident seçkisi ilə Azərbaycan xalqı milli vətəndaşın gücünü bir daha bütün dünyaya nümayiş etdirdi.

Bu seçki bir daha sübuta yetirdi ki, Azərbaycan xalqı dünyanın ən müdrik, uzaqgörən, mövcud reallıqları aydın qiymətləndirən, tarixi qazandırdığı təcrübələrdən dərslər çıxarmağı bacaran, malik olduğu nailiyyətləri qoruyub daha da genişləndirən xalqlardanındır və belə bir toplumu addım-addım irəlilədiyi inkişaf yolundan kənarlaşdırmaq əslən mümkün deyil. 7 fevral seçkisinin nəticələri onu da bir daha sübuta yetirdi ki, hər addımında, hər qərarında xalqa arxalanan, vətəndaşların dəstəyindən güc alan Lider nə qədər böyük qüdrət sahibidir. Müxtəlif maraqlarla Azərbaycanı təzyiq göstərmək istə-

yən, öz niyyətlərini gerçəkləşdirməyə çalışan xarici qüvvələr bu qüdrət qarşısında nə qədər aciz və miskinlirlər.

Məhz xalqdan aldığı bu mütləq dəstəyə görə cənab İlham Əliyev zamanımızın ən parlaq liderlərindəndir. Məhz xalqın maraqlarını ifadə etdiyinə görə Azərbaycanın dövlət rəhbərinin bütün məsələlərlə bağlı konkret mövqeyi var və onu mövqeyindən döndərmək mümkün deyil. Bu, mövqə ilk növbədə Azərbaycan xalqının milli maraqlarıdır. Ölkəmizdə, regionda, ümumən dünyada sülh və inkişafın təmin olunması üçün formalaşan, şərait yarandığı yubanmadan həyata keçirilən strateji baxış sistemidir. Qarşıya qoyulmuş böyük hədəflərdir.

→ 4

Azərbaycan yeni seçki mədəniyyətini nümayiş etdirdi

2024-cü il fevralın 7-də keçirilən seçkilər zamanın sifərişi idi. 30 ildən sonra ilk dəfə dövlət bayrağımızın dalğalandığı bütöv Azərbaycanda ədalətli, şəffaf seçkilər keçirildi. Seçkilərin beynəlxalq standartlara uyğun, demokratik keçirilməsi üçün dövlət hər cür imkan və şəraiti yaratdı. İşğaldan azad olunan ərazilərdə 26 seçki məntəqəsi yaradılaraq internetlə təmin edildi. Azərbaycanlılar müstəqillik tariximizdə ilk dəfə Xankəndidə, Şuşada və azadlığa qovuşmuş digər ərazilərimizdə konstitusiyaya hüquqlarından azad və sərbəst şəkildə istifadə etdilər.

→ 6

Demokratik, şəffaf, azad...

Beynəlxalq müşahidəçilər vətəndaşlarımızın seçkidə öz iradələrini sərbəst ifadə etdiklərini təsdiqlədilər

Beynəlxalq müşahidəçilər də Azərbaycanda seçkilərin yüksək tələblərə cavab verən səviyyədə keçirildiyini təsdiq etdilər. "Exit-poll"un nəticələri açıqlandıqdan sonra prezidentin ünvanlanan təbrikləri də bunu bir daha sübut etdi. İlham Əliyevin prezident seçiləcəyi gözlənilən idi, çünki Azərbaycanda daxili ictimai rəy haqqında beynəlxalq səviyyədə aydın təsəvvürlər mövcud idi. Azərbaycan xalqı öz liderinə olduqca böyük dəyər verir, ona böyük etimad göstərir.

→ 6

İlham Əliyevin böyük qələbəsi

Dünya mediası Azərbaycanda keçirilən prezident seçkilərini belə dəyərləndirdi

Azərbaycanın son 20 ildə əldə etdiyi və dünya miqyasında təqdir olunan nailiyyətləri prezident seçkilərində xalqın seçiminin yenə İlham Əliyev olacağına dair əvvəldən verilən proqnozları özünü tam doğrultdu. Prezident İlham Əliyevin ölkəmizə rəhbərliyi dövründə Azərbaycan sürətli inkişaf yolu

keçib, beynəlxalq mövqeyini möhkəmləndirib, Cənubi Qafqazın lider ölkəsinə çevrilib. 2003-cü ildən etibarən Azərbaycana rəhbərlik edən İlham Əliyev sabitlik və dayanıqlı inkişafı təmin etməklə yanaşı, ölkəni beynəlxalq müstəvidə də söz və nüfuz sahibinə çevirə bilib.

→ 7

İlham Əliyevin enerji strategiyasının daha bir reallığı - ACE layihəsi

"Əsrin müqaviləsi"nin yeni mərhələsi başlayır

→ 11

Rəsmi Paris Ermənistanı məhvə aparır

Azərbaycanın Fransaya qarşı nə ədavəti, nə qərəzi, nə də düşmənçiliyi var. Faktır ki, bu iki ölkənin arasında münasibətlərin gərginləşməsinin səbəbləri rəsmi Parisdir. Rəsmi Parisin İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı da, ondan əvvəl də, sonra da haqqı, ədaləti görməzlikdən gəlməsində, verdiyi qərarlarda qərəzli olmasında, heç şübhəsiz ki, həmin ölkənin siyasi dairələrində erməni-porəst mövqenin üstünlük təşkil etməsi başlıca rol oynayır. Ancaq bu yanlış siyasət nə Fransaya, nə də Ermənistanı xeyir gətirir. Rəsmi Paris verdiyi qərar və qətnamələrlə yalnız özünü gözdən salır, Fransanı dünyada beynəlxalq qanunlara hörmət etməyən, demokratiyaya zərər vuran ölkə kimi tanıdır.

→ 8

Azərbaycan-Çin dostluq və əməkdaşlıq münasibətləri yüksələn xətlə inkişaf edir

Çin Xalq Respublikasının Sədri zati-alləri cənab Si Cinqinə

Hörmətli cənab Sədr!

Sizi və Sizin simanızda dost Çin xalqını qarşıdan gələn Bahar bayramı münasibətilə öz adından və Azərbaycan xalqı adından səmimi-qəlbədən təbrik edirəm.

Ay təqvimini ilə Yeni ilin gəlişini tərənnüm edən və təbiətlə insanın sarsılmaz vətəndəsinə dərin ehtiramın ifadəsi olan qədim Çintseze bayramı özünün tükənməz yeniləşdirici ruhu ilə səmimiyyət, xeyirxahlıq, başqalarına qayğı kimi duyğuları gücləndirir. Zəngin milli-mənəvi ənənələri yaşadan xalqımıza bu bayramın xoşbəxtlik, firavanlıq və yeni-yeni uğurlar bəxş etməsinə diləyirəm.

Fürsətdən istifadə edərək Azərbaycan-Çin dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinin yüksələn xətlə inkişafından məmnunluğumu, dövlətlərarası əlaqələrimizin bundan sonra da birgə səylərimizlə möhkəmlənəcəyinə və genişlənməsinə dair əminliyimi ifadə edirəm.

Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik və müvəffəqiyyətlər, dost Çin xalqına daim rifah və əmin-amanlıq arzulayıram.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Baki şəhəri, 5 fevral 2024-cü il

Qafqazın ən qüdrətli Zəfər Ordusu

İlham Əliyev dünyanın modern silahlı qüvvələrindən birini yaradır

Vətən savaşında böyük döyüş təcrübəsi toplayan Silahlı Qüvvələrimizin maddi-texniki bazasının ən müasir standartlar səviyyəsinə çatdırılması sahəsində bu gün mühüm işlər görülür. Silahlı Qüvvələrimizin arsenalı Azərbaycanın müdafiə sənayesinin istehsal etdiyi hərbi texnika və silah-sursatlarla yanaşı, dost ölkələrdən, xüsusilə qardaş Türkiyənin hərbi sənayesinin məhsulları, o cümlədən də silahlı pilotsuz uçuş aparatları ilə daha da zənginləşdirilir.

Ümumiyyətlə, Azərbaycanla Türkiyə arasında hərbi sahədə əməkdaşlıq təkə iki qardaş ölkənin hərbi potensialının artırılması baxımından deyil, həm də bölgədə sülh və təhlükəsizliyin təmini baxımından da mühüm əhəmiyyət kəsb edir. 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan Ordusunun əldə etdiyi zəfər nəticəsində Cənubi Qafqazda yaranan yeni geopolitik güc balansını təhlil edərkən Türkiyə-Azərbaycan ordularının hərbi əməkdaşlığının necə böyük rola sahib olduğuna hər kəs şahidlik etdi.

→ 5

Fransa düşdüyü bataqlıqdan çıxıb bilmir

Fransa öz ərazisində yaşayan fərqli etnik və dini mənsubiyətdən olan millətlərin hüquqlarına qarşı açıq şəkildə dözümsüz münasibət göstərdiyi halda, Azərbaycanın beynəlxalq miqyasda tanınmış ərazilərində məskunlaşmış erməni azlığın "hüquq və təhlükəsizliyi" məsələsi ilə bağlı narahatlıq keçirir. Azərbaycan Respublikasının suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün əleyhinə olan sərəmsəm-sərəmsəm bəyanatlar səsləndirir. Ölkəmiz üçün heç bir hüquqi qüvvəsi olmayan qətnamə və qərarlar qəbul edir. Belə yaramaz, ikiüzlü siyasət yürütdən Fransanın heç söz deməyə haqqı və hüququ yoxdur. Azərbaycana qarşı Fransa Senatında qəbul olunan qərarlar kağız parçasından başqa bir şey deyil. Fransanın Senati də, hakimiyyəti də özlərindən min kilometrərlə uzaqda olan ermənilərin tələyindən narahat olmaqdan, daxili problemlərini həll etməkdən daha yaxşı olardı.

→ 8

Qafqazın ən qüdrətli Zəfər Ordusu

İlham Əliyev dünyanın modern silahlı qüvvələrindən birini yaradır

Qafqazda ən güclü orduya malik ölkə olan Azərbaycan İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra da Silahlı Qüvvələrinin daha da modernləşməsi istiqamətində mühüm addımlar atır. Ordumuzun maddi-texniki bazası möhkəmlənir, istehsal edilən yerli və xaricdən alınan hərbi texnikalar, silahlar Silahlı Qüvvələrimizin gücünə güc qatır.

Hazırda Azərbaycan, Silahlı Qüvvələrinin istər yüksək məna-vi-psixoloji hazırlığı, döyüş ruhu, nizam-intizamı, istərsə də maddi-texniki təminatı baxımından nümunəvi dövlət olaraq qəbul edilir. Planlı və ardıcıl şəkildə görülmüş işlər Azərbaycan Silahlı Qüvvələrini dünyanın ən güclü 50 ordusu sırasına yüksəldib.

Dünya tarixində ilk "smart müharibə" aparan dövlətin yeni hədəfləri

Tarixin ən qüdrətli Azərbaycanı İkinci Qarabağ müharibəsində öz hərbi gücünü dünyaya nümayiş etdirərək Silahlı Qüvvələrinin potensialını, nöyə qadir olduğunu göstərdi. Bəşər tarixində ilk "smart müharibə" aparan dövlət kimi dünya hərbi salnaməsinə adını yazdıran Azərbaycan bu gün də silahlı qüvvələrini gücləndirir.

Müharibədən ötən müddət ərzində aparılan islahatlar və yeni silahlı birləşmələrin yaradılması, müasir silahlar və texnika ilə təchizat, ən nəhayət, hərbi təlimlər ordumuzun döyüş qabiliyyətini daha da yüksəltməkdədir.

Peşəkar ordunun formalaşdırılması çoxşaxəli prosesdir. Bunun üçün uzun illər, bəzən onilliklər tələb olunur. Zamanın realıqları təsdiq edir ki, modernləşmə ən vacib şərtlərdən biridir.

Fevralın 7-də ölkəmizdə keçirilən prezident seçkilərində xalqdan yenidən etimad mandatı olaraq ölkə lideri seçilən İlham Əliyevin yüksəliş strategiyasının prioritetlərindən biri də ordu quruculuğu, dövlətin hərbi gücünün daha da qüdrətlənməsidir. Bu, hələ seçkidən öncə İlham Əliyevin elan etdiyi seçki platformasında da öz əksini tapmışdır. Qeyd edilir ki, döyüşün global və regional təhlükəsizlik mühitinə müxtəlif amillərin artan təsiri ilə əlaqədar Azərbaycanın milli maraqlarına mümkün təhdidlərin adekvat cavablandırılması və ölkənin davamlı inkişafı üçün zəruri şəraitin təmin edilməsi əsas prioritetlərdən biri kimi müəyyənləşdirilib. İlham Əliyev tərəfindən həyata keçirilən siyasət bu sahədə qarşıda duran vəzifələrin yüksək səviyyədə həllini təmin edib, Azərbaycan global və regional təhlükəsizliyə, sülhün, ədalətin qorunmasına, davamlı inkişaf üçün əməkdaşlığa mühüm töhfə verən ölkəyə çevrilib. Bu gün milli təhlükəsizlik siyasətinin bütün istiqamətləri üzrə - xarici siyasət, hərbi, ictimai, iqtisadi, sosial, ekoloji, informasiya, milli, dini və digər sferalarda vəzifələrin tam yerinə yetirilməsi dövlətimizin və cəmiyyətimizin mümkün təhdidlərdən etibarlı müdafiəsini təmin edir. Buna görə də Azərbaycanda daxili təhlükə mənbələri mövcud deyil, əsas təhdid və təhlükələr ölkə sərhədləri xaricində formalaşır.

Ona görə də 2024-2031-ci illərdə, yəni qarşıdakı 7 il ərzində milli təhlükəsizlik və müasir ordu quruculuğu sahəsində yeni hədəflər müəyyənləşdirilib. Bunlar - Azərbaycanın

bütün sahələrdə təhlükəsizliyinin, suverenliyinin, ərazi bütövlüyünün və konstitusiyaya quruluşunun hər cür təsirlərdən qorunması, müasir müdafiə sənayesi və infrastrukturun davamlı inkişaf etdirilməsi, milli təhlükəsizlik potensialının artırılması, dövlətin müdafiə qabiliyyətini daha da gücləndirilməsidir.

Eyni zamanda hərbi quruculuq işlərinin və müasir ordu quruculuğu prosesinin davam etdirilməsi, ölkədə ictimai-siyasi sabitliyin, qanunun aliliyinin, vətəndaşların hiçqür və azadlıqlarının, qanuni mənafələrinin hər cür təsirlərdən qorunması, təhlükəsiz informasiya məkanının inkişaf etdirilməsi, ölkənin kibertəhlükəsizlik potensialının gücləndirilməsi, regionda sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunması ilə bağlı tədbirlərin davam etdirilməsi və bu istiqamətdə saytların dəstəklənməsi məsələsi də yeni hədəflərə daxildir.

Silahlanmaya qəbul edilən "Akıncı" və artan güc

Vətən savaşında böyük döyüş təcrübəsi toplayan

Hər kəs yaxşı xatırlayır ki, 44 günlük Vətən

Silahlı Qüvvələrimizin maddi-texniki bazasının ən müasir standartlar səviyyəsinə çatdırılması sahəsində bu gün mühüm işlər görülür. Silahlı Qüvvələrimizin arsenalı Azərbaycanın müdafiə sənayesinin istehsal etdiyi hərbi texnika və silah-sursatlarla yanaşı, dost ölkələrdən, xüsusilə qardaş Türkiyənin hərbi sənayesinin məhsulları, o cümlədən də silahlı pilotsuz uçuş aparatları ilə daha da zənginləşdirilir.

Ümumiyyətlə, Azərbaycanla Türkiyə arasında hərbi sahədə əməkdaşlıq təkə iki qardaş ölkənin hərbi potensialının artırılması baxımından deyil, həm də bölgədə

müharibəsində məhz "Baykar" şirkətinin pilotsuz uçuş aparatları (PUA) vasitəsilə düşmənin komanda mərkəzləri, silah-sursat anbarları, hərəkətdə olan hərbi texnika və canlı qüvvəsi, ölkəmizin ərazisinə atılması hədəflənən "S 300" və digər raket kompleksləri məhv edilmişdir. Yəni öldürdüyümüz şanlı zəfərdə "Bayraktar TB1", "Bayraktar TB2" PUA-larının özəvsiz xidmətləri olub.

"Akıncı" hücum PUA-sı ilə iki il öncə, 2022-ci ilin may ayının 26-29-da Bakıda keçirilən "TEKNOFEST-Azərbaycan" festivalında tanışıbmışduq. Həmin zaman adıçəkən

ya bir neçə tankı asanlıqla məhv etmək iqtidarındadır.

"Akıncı" daxili yükü 450 kq və xarici yükü 900 kq olmaqla, 1350 kq ümumi yükdaşıma qabiliyyətinə malikdir. Hər biri 450 at gücündə (340 kVt) iki turbovintli mühərriklə işləyən PUA-nın maksimal havaya qalxma kütəsi 5,5 tondur. Bükülü qanad quruluşu ilə 20 metr qanad genişliyinə sahib olan təyyarə platforması, eyni zamanda tam avtomatik uçuş nəzarəti və 3 ehtiyat avtopilot sistemi sayəsində yüksək uçuş təhlükəsizliyi təmin edir. Faydalı yük tutumu sayəsində daşıyacağı milli sursatlarla əməliyyatlar icra

qüdrətli dövlətlərdən birinə çevrilən Türkiyə müasir dünyanın realıqları fonunda gündən-günə gücünə güc qatır. Buna baxmayaraq, qardaş ölkə dördüncü sənaye inqilabının tələblərinə uyğun müasir texnologiyaların yaradılması və hərbi sənayenin potensialının daha da modernləşməsi, gücləndirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atır. Xüsusən də hərbi gücünü daha da qüdrətləndirən Türkiyə bu sahədə inqilabi yeniliklərə imza atır.

Türkiyə hərbi sənayesinin inkişafını görmək üçün son 5 ilə nəzər sala bilərsiniz. Ölkəmizin İkinci Qarabağ müharibəsində özünü demə-

üzür 1 milyondan çox layihənin iştirak etdiyi festivalda "Qızıl Alma", "Akıncı" və ilk dəfə olaraq "Bayraktar-TB3" pilotsuz uçuş aparatları da ziyarətçilərə təqdim olundu.

Göründüyü kimi, Türkiyə yerli və milli müdafiə sənayesi tarixində demək olar ki, hər gün yeniliyə imza atır. Əlbəttə ki, Türkiyənin yeni-yeni pilotsuz uçuş aparatları, bu sahədəki uğurları Azərbaycanı da sevindirir.

Fransanın regionda yeni savaş ocağı yaratmaq cəhdi...

Türkiyənin hərbi qüdrətinin artması Azərbaycanın güclənməsi deməkdir. Dost və qardaş ölkə ilə müdafiə sənayesi sahəsindəki əməkdaşlıq keçmişdə olduğu kimi, indi də yüksək səviyyədədir. Azərbaycanla Türkiyə arasında bu günə qədər keçirilən birgə hərbi təlimlərin sayı yüzlərlə ölçülür ki, buna da hər hansı bir digər ölkənin nümunəsində rast gəlmək mümkün deyil.

Azərbaycan ilə Türkiyə arasında hərbi sahədə əməkdaşlıq təkə iki qardaş ölkənin hərbi potensialının artırılması baxımından deyil, həm də bölgədə sülh və təhlükəsizliyin təmini baxımından da mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Amma görünən odur ki, İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra regionda yaranan yeni realıqlar bözi dairələri "narahət" edir. Son zamanlar Azərbaycanla qarşı həyata keçirilən çirkin oyunlara əsaslanıb deyə bilərsiniz ki, Cənubi Qafqazda sülhün təminatı bözi Qərbdən gələn "maraqlarına" zidd imiş. Bu xüsusda Fransanın təmsilində bözi Qərbdən gələn "maraqlarına" zidd imiş. Bu xüsusda Fransanın təmsilində bözi Qərbdən gələn "maraqlarına" zidd imiş. Bu xüsusda Fransanın təmsilində bözi Qərbdən gələn "maraqlarına" zidd imiş.

Ancaq bu qüvvələr onu da yaxşı bilirlər ki, Azərbaycanın qüdrətli Ordusu istənilən döyüş tapşırığını icra etməyə qadirdir. Bunu İkinci Qarabağ müharibəsi təsdiqləyib. Ordumuzun istənilən hərbi qüvvə ilə savaşa qatılmaq üçün həm gücü, qətiyyəti, həm də hərbi arsenalı var.

İlham Əliyevin həyata keçirdiyi islahatlar onu deməyə əsas verir ki, bu gün Silahlı Qüvvələrimiz vahid program əsasında inkişaf etdirilib. Prezidentin söylədiyi kimi, görülən işlərə, aparılan islahatların real nəticəsinə əsasən deyə bilərsiniz ki, hazırda Azərbaycan Silahlı Qüvvələri müharibə dövründə qəhrəmanlıq və peşəkarlıq göstərmiş ordumuzdan daha da güclüdür. Yəni Cənubi Qafqazda o ən güclü Zəfər Ordusu Azərbaycanı məxsusdur.

Rəşad BAXSƏLİYEV,
"Azərbaycan"

İlham Əliyevin böyük qələbəsi

Dünya mediası Azərbaycanda keçirilən prezident seçkilərini belə dəyərləndirdi

Fevralın 7-də keçirilən prezident seçkiləri bir daha təsdiq etdi ki, ölkəmiz demokratiya yolu ilə inamla irəliləyir. Ona görə də bu mühüm siyasi hadisə bütün parametrləri ilə Azərbaycan siyasi tarixində demokratik və azad seçkilərdən biri kimi düşdü. Seçkinin nəticələri dünyanın nüfuzlu siyasi dairələri, o cümlədən də xarici KİV tərəfindən yüksək qiymətləndirildi. Bütün rəylərdə, informasiyalarda seçkilərin ədalətli və şəffaf keçirildiyi, ölkəmizin demokratik dəyərlər yolu ilə inkişaf etdiyi birmənalı şəkildə öz əksini tapdı.

Azərbaycanın son 20 ildə əldə etdiyi və dünya miqyasında təqdir olunan nailiyyətləri prezident seçkilərində xalqın seçiminin yenə İlham Əliyev olacağına dair əvvəldən verilən proqnozları özünü tam doğrultdu. Prezident İlham Əliyevin ölkəmizə rəhbərliyi dövründə Azərbaycan sərəttar inkişaf yolu keçib, beynəlxalq mövqeyini möhkəmləndirib, Cənubi Qafqazın lider ölkəsinə çevrilib. 2003-cü ildən etibarən Azərbaycana rəhbərlik edən İlham Əliyev sabitlik və dayanıqlı inkişafı təmin etməklə yanaşı, ölkəni beynəlxalq müstəqillik və söz və nüfuz sahibinə çevirə bilib.

Bu fonda İtaliyanın əsas mətbu orqanları prezident seçkilərində İlham Əliyevin qazandığı inamı qələbəni diqqət mərkəzində saxlamaqda davam edir. "Il Sole 24 Ore", "Quotidiano Nazionale", "Il Dolomiti", "Internazionale", "Tiscali", "Corriere del Ticino", "Tag24", "Destra", "L'osservatore Romano" kimi media orqanlarının yaydığı məlumatlarda İlham Əliyevin seçkilərdə səsizin 92 faizdən çoxunu toplayaraq böyük üstünlüklə qalib gəldiyi vurğulanır. Müxtəlif dövlət və hökumət başçılarının Prezident İlham Əliyevə inamı qələbəsi münasibətilə təbrik etdikləri diqqətə çatdırılır.

Dünya mediasında əraziləri üzərində suverenliyini tam bərpa edən Azərbaycanın bundan sonra da inkişafını möhkəmləndirəcəyinə və Ermənistanla sülh sazişi imzalamağı qarşısına məqsəd qoyduğu bildirilir. İnformasiyalarda seçki prosesi barədə də məlumatlar verilir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və ailə üzvlərinin Xankəndi şəhərindəki seçki məntəqəsində səs verdikləri qeyd olunur. İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə 26 seçki məntəqəsinin qurulduğu, 30 ildən sonra Azərbaycanın bütün ərazisində ilk seçkilərin keçirildiyi diqqətə çatdırılır.

Rusiyanın "Ria Novosti" nəşri isə yazıb ki, Azərbaycanda prezident seçkilərinin əsas özəlliyi sərəttarlığın qarabağda ilk dəfə baş tutması idi: "Seçki günü Rusiya nümayəndə heyəti Qarabağa yollandı. Azərbaycanın hər bir kəndinin girişində şəhidlərin - 2020-ci il müharibəsi zamanı həlak olan hərbi qulluqçuların fotosəkilləri olan stendlar var. Kənd qəbiristanlıqlarında ayrıca xiyabənar var, orada qəbirlər xüsusi dam örtükləri altında, məkan dövlət bayraqları ilə bəzədilib. Qarabağa daxil olarkən təhlükəsizlik qüvvələri pasportları yoxlayır, sonra ayrı-ayrı rayonların sərhədlərində qurulmuş nəzarət-buraxılış məntəqələrindən keçir. Regionda yolların kənarında minalanmış ərazilərin olduğu dair xəbərdarlıq lövhələri var. 2020-ci il müharibəsindən sonra 350 nəfər partlayıcı qurğuların qurbanı olub. Yol kənarlarında dağılmış və tərk edilmiş evlər görünür. Eyni zamanda minalardan təmizlənmiş ərazilərdə tikinti texnikası işləyir, yeni yollar, körpülər tikilir. İlk dayanacağımız Laçın rayonunun Zabux kəndidir. Burada seçki məntəqəsi məktəb binasında yerləşir, yerli sakinlər girişdə sıxıq yatacaqları. Onlardan biri jurnalistlərlə danışmağa razılıq. "Bu gün tarixi gündür! 1992-ci ildə, 30 yaşım olanda buradan ayrılmışdım. Keçən ilin payı-

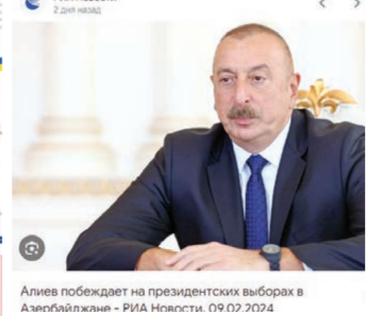
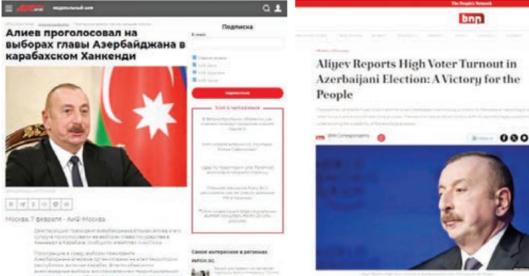
zında bura qayıtdım. Dövlət bizə pulsuz evlər tikib verib, işıq, qaz, rabitə xətləri çəkilib. Ölkə rəhbərliyinə yalnız təşəkkür edə bilərəm", - Şakir adlı sakin deyir. Ardından Laçın şəhərinə gedirik, burada da seçki məntəqəsinin ətrafında qələbəlikdir. Kütlə arasında tələbələr də var. Onlardan biri "Izvestiya"ya bildirib ki, hazırda iki şəhərdə - Bakı və Laçında yaşayır. "Paytaxtda Dövlət Bədən Tərbiyəsi İnstitutunda oxuyuram. Amma ali məktəbi bitirdikdən sonra tamamilə Qarabağa köçməyi planlaşdırıram və məktəb müəllimi kimi işə düzəlmək istəyirəm", - o deyir. Maraqlıdır ki, həmsöhbətimiz rus dilində də yaxşı danışır.

"Rossiyskaya gazeta" isə yazır ki, Azərbaycanda prezident seçkiləri başa çatıb. Həç bir təsadüf olmayıb: qalib rekord seçici fəallığının qeydə alındığı prezident seçkilərində 92 faizdən çox səs toplayan hazırkı dövlət başçısı İlham Əliyev olub. Bildirilib ki, Azərbaycan cəmiyyətində misli görünməmiş konsensus hökm sürür: "İnsanlar əmin-dirlər ki, indi ölkə iqtisadiyyatının inkişafı, eləcə də dost ölkələrlə əlaqələrin möhkəmləndirilməsi ilə daha da intensiv məşğul olmalıdır".

Qeyd edilib ki, fevralın 7-də keçirilən prezident seçkilərində maraqlı yeniliklər də var idi: "Məsələn, qeyri-qanuni təkrar səsvermə ehtimalını aradan qaldırmaq üçün seçki məntəqələrinin girişində hər bir seçicinin baş barmağı skan edilərək onun biometrik məlumatları xüsusi məlumat bazasına daxil edilib. Buna görə də hər hansı seçki məntəqəsinə yenidən daxil olub ikinci dəfə səs vermək mümkün deyildi".

"Lenta.ru" portalı isə yazıb ki, Azərbaycanda 7 namizədin iştirak etdiyi prezident seçkiləri əvvəllərdən fərqlənib. Qarabağın azad edilməsindən sonra ilk dəfə olaraq prezident seçkiləri ölkənin bütün ərazisində edib, 125 seçki dairəsi üzrə 6537 seçki məntəqəsində 6,5 milyon nəfəri isə yazıb ki, Azərbaycanda prezident seçkilərinin əsas özəlliyi sərəttarlığın qarabağda ilk dəfə baş tutması idi: "Seçki günü Rusiya nümayəndə heyəti Qarabağa yollandı. Azərbaycanın hər bir kəndinin girişində şəhidlərin - 2020-ci il müharibəsi zamanı həlak olan hərbi qulluqçuların fotosəkilləri olan stendlar var. Kənd qəbiristanlıqlarında ayrıca xiyabənar var, orada qəbirlər xüsusi dam örtükləri altında, məkan dövlət bayraqları ilə bəzədilib. Qarabağa daxil olarkən təhlükəsizlik qüvvələri pasportları yoxlayır, sonra ayrı-ayrı rayonların sərhədlərində qurulmuş nəzarət-buraxılış məntəqələrindən keçir. Regionda yolların kənarında minalanmış ərazilərin olduğu dair xəbərdarlıq lövhələri var. 2020-ci il müharibəsindən sonra 350 nəfər partlayıcı qurğuların qurbanı olub. Yol kənarlarında dağılmış və tərk edilmiş evlər görünür. Eyni zamanda minalardan təmizlənmiş ərazilərdə tikinti texnikası işləyir, yeni yollar, körpülər tikilir. İlk dayanacağımız Laçın rayonunun Zabux kəndidir. Burada seçki məntəqəsi məktəb binasında yerləşir, yerli sakinlər girişdə sıxıq yatacaqları. Onlardan biri jurnalistlərlə danışmağa razılıq. "Bu gün tarixi gündür! 1992-ci ildə, 30 yaşım olanda buradan ayrılmışdım. Keçən ilin payı-

zında bura qayıtdım. Dövlət bizə pulsuz evlər tikib verib, işıq, qaz, rabitə xətləri çəkilib. Ölkə rəhbərliyinə yalnız təşəkkür edə bilərəm", - Şakir adlı sakin deyir. Ardından Laçın şəhərinə gedirik, burada da seçki məntəqəsinin ətrafında qələbəlikdir. Kütlə arasında tələbələr də var. Onlardan biri "Izvestiya"ya bildirib ki, hazırda iki şəhərdə - Bakı və Laçında yaşayır. "Paytaxtda Dövlət Bədən Tərbiyəsi İnstitutunda oxuyuram. Amma ali məktəbi bitirdikdən sonra tamamilə Qarabağa köçməyi planlaşdırıram və məktəb müəllimi kimi işə düzəlmək istəyirəm", - o deyir. Maraqlıdır ki, həmsöhbətimiz rus dilində də yaxşı danışır.

dent İlham Əliyev inamı qələbə qazanaraq digər namizədləri xeyli geridə qoydu: "MDB-nin baş katibi Sergey Lebedev bundan əvvəl bildirib ki, seçkilərin çoxluğu respublika sakinlərinin seçkiyə yüksək marağından xəbər verir. O, həmçinin bunu Azərbaycan vətəndaşlarının sülhün, sabitliyin və əmin-amanlığın qorunması üçün ölənlərin gəlmi etməyə hazır olmalarının nümayişi hesab edib. Rusiya prezidenti Vladimir Putin artıq İlham Əliyevə zəng edərək onu prezident seçkisində inamı qələbəsi münasibətilə ürəkdən təbrik edib və ona yüksək dövlət vəzifəsində fəaliyyətində yeni uğurlar arzulayıb".

Almaniyanın "ZDF" telekanalı da seçkilərin gedişi, nəticələri, yerli və beynəlxalq müşahidəçilərin iştirakı ilə səsvermə prosesi barədə yazıb. Qeyd edilib ki, seçkilərdə müşahidə aparmaq üçün 790 nəfəri beynəlxalq müşahidəçi olmaqla, minlərlə müşahidəçi, siyasi partiyaların təmsilçiləri və qeyri-hökumət təşkilatlarının üzvləri prosesin azad, şəffaf və demokratik şəraitdə keçdiyini şahid olublar. Xüsusilə diqqətə çatdırılıb ki, bu seçkilər Azərbaycan müstəqilliyinin bərpasından sonra bütün ölkə ərazisində baş tutan ilk seçkilər kimi ölkə tarixinə düşüb.

"ZDF" telekanalı Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyevlə müsahibəsini yayımlayıb. Müsahibədə Azərbaycan Prezidentinin bəzi fikirlərinin xarici mətbu orqanlarda təhrif olunmasına da aydınlıq gətirilib, Azərbaycanın heç bir ölkəyə qarşı ərazi iddialarında olmadığı bildirilib. Bununla yanaşı, azərbaycanlıların tarixən indiki Ermənistan ərazilərində yaşamaqlarının danılmaz fakt olması, həmin insanların dödə-baba torpaqlarını ziyarət etmək hüququna malik olmalarının vacibliyi vurğulanıb. Qeyd edilib ki, Ermənistan üçtərəfli Bəyənət müddəalarına sadiqlik nümayiş etdirməli, kommunikasiyaların açılması ilə bağlı öhdəliklərini yerinə yetirməli, Azərbaycanın əsas hissəsi ilə Naxçıvan ərazisində maneəsiz hərəkətin təmin olunmasına şərait yaratmalıdır.

Prezident seçkilərinin nəticələri Gürcüstan mediasının da diqqət mərkəzində olub. "Interpressnews.ge", "sputnik-georgia.ru", "qafqazturk.com", "newsday.ge", "ambebi.ge", "adjaratv.ge", "accentnews.ge", "24news.ge", "realnews.ge", "aktual.ge", "kavkasia.net" informasiya portalları, "imedi", "Itv.ge", "rustavi2" televiziya kanalları seçkilərin ilkin nəticələrinə dair "exit-poll"ların hesabataqlarını, eləcə də Azərbaycan Mərkəzi Seçki Komissiyasının ilkin nəticələri barədə ətraflı məlumat yayıblar. Azərbaycan, rus, gürcü və ingilis dillərində yayımlanan materiallarda İlham Əliyevin seçkilərin 92 faizdən çoxunun səsini toplamaqla yenidən Azərbaycan Prezidenti seçildiyi qeyd olunub.

Avropa, ABŞ, həmçinin Yaxın Şərqi və Asiyanın, o cümlədən Çin və Pakistanın media orqanları qeyd ediblər ki, seçkilər ilk dəfə Azərbaycanın müasir tarixində ölkənin öz ərazisi üzərində tam nəzarəti əldə etməsi şəraitində keçirilib. Ölkə ərazisinin təxminən 20 faizi 30 il ərzində işğal altında olub. "Associated Press", "The Washington Post", "Euronews" kimi nüfuzlu media orqanları səsvermə günü seçkilərin yüksək fəallığını və əhvali-ruhiyyəsini qeyd ediblər.

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

"Makron Fransa tarixinə ən uğursuz prezident kimi düşəcək"

"Fransa beynəlxalq münasibətlər sistemində xüsusi çəkisi olan dövlətdir. Lakin dövlətə rəhbərlik edən şəxsin beynəlxalq aləmdə heç bir hörməti yoxdur. Bakı və Paris arasındakı mövcud gərginliyin əsas səbəblərindən biri də məhz prezident Emmanuel Makrondur. Makron hakimiyyətinin beynəlxalq hüquqa və ümumbəşəri dəyərlərə zidd mövqeyi ölkənin reytingini son dərəcə aşağı salıb. Fransızlar Makronu 2022-ci ildə ikinci dəfə ölkəyə rəhbər seçdiklərinə görə peşman olublar".

Bu fikirləri qəzetimizə açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Elman Nəsirov deyib. Deputat qeyd edib ki, Makron Fransası Afrikadan qovulmuş, iqtisadiyyatı zəifləmiş, sosial ehtiyacları ödənməmiş Fransadır: "Bu gün ölkədə xalq etirazları baş alıb gedir, əhalinin əksər hissəsinin gəlirləri azalıb. Fransalıların böyük əksəriyyəti Makronun fəaliyyətindən çox narazıdır, çünki o, təpədən dırnağa qədər ermənipərəst siyasət həyata keçirməklə ölkəsinin problemlərini və vətəndaşlarının ehtiyaclarını unudub".

Elman Nəsirov bildirib ki, Makrondan əvvəlki 24 prezidentin heç biri onun qədər ermənipərəst olmayıb: "Ona görə də Makronu, əslində, fransızların yox, Fransadakı erməni lobbisinin rəhbəri adlandırmaq olar. Fransa Vətən müharibəsində açıq şəkildə Ermənistanın tərəfini tutub. Nəticədə mövqeyinə uğrayan Makron bu gün Azərbaycanın yeni hərbi-siyasi reallığı yaratması ilə barışa bilmir və regionun daxili işlərinə müdaxilə etməyə cəhd göstərir".

Deputat vurğulayıb ki, bu gün Fransanın özünün maraqlarını kənara qoyaraq ermənilərin cılız maraqlarına xidmət edirmiş kimi görünməsi ədaləti gətirib: "Aydın ki, Makron heç də ermənilərin maraqlarını təmin etmək məqsədilə onları müdafiəyə qalxmır. Burada əsas səbəb Cənubi Qafqazda möhkəmlənmək istəyidir. Ona görə də Fransa regiona sülh və əmin-amanlığın deyil, əksinə, növbəti bir müharibənin gəlməsinin tərəfdarıdır. Bu çirkin niyyətlərini həyata keçirmək üçün də Ermənistanı silahlandırır və reванşizmi dəstəkləyir. Təsəffüf deyil ki, AŞPA-dan Azərbaycanla qarşı göstərilən təzyiqlərin də dirijoru məhz Yelisey sarayıdır. Amma yəqin ki, 2027-ci ildə onun prezidentliyinə son qoyulacaq və Makron Fransa tarixinə ən uğursuz prezident kimi düşəcək".

Makronun siyasətinin ilk növbədə Fransanın öz maraqlarına zidd olduğunu vurğulayan Elman Nəsirov əlavə edib: "Bu prezident ölkəsinin gələcəyini böyük sual altında qoyur. Öz hakimiyyətini qoruyub saxlamaq üçün Fransadakı erməni lobbisinin əlində bir alətə çevrilib. Bu, Fransa siyasətinin bəhrəçılığıdır".

N. QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Rəsmi Paris Ermənistanı məhvə aparır

Fransa illərdir ki, Azərbaycana qarşı açıq-aşkar məkrli mövqeyə nümayiş etdirir, davamlı olaraq təxribatlara əl atır, qərəzli planlar qurur. Halbuki buna heç bir əsaslı səbəbi də yoxdur.

Azərbaycan dünyada daim sülhü, sabitliyi dəstəkləyən, hər zaman ədalətli mövqeyə nümayiş etdirən bir dövlətdir. Heç zaman özge ölkələrin ərazilərində gözü, təmənnası olmayıb. Əgər Fransa iddia etdiyi kimi demokratik dövlət olsaydı, ölkələrarası münasibətlərdə bunları daim diqqət mərkəzində saxlayar, işğalçıların deyil, işğala qarşı çıxanların, münafişə ocağı yarananların deyil, sülhün bərqərar olmasına çalışanların, terror törədənlərin, dinc gəncləri insanları qətlə yetirənlərin və ya əlil qoyanların deyil, bütün xalqların, millətlərin nümayəndələrinə humanist yanaşanların yanında dayanardı. Ancaq rəsmi Paris atdığı addımlarla hər an Fransanın özünün də müstəmləkəçi dövlət olduğunu, işğal etdiyi ərazilərdə əhaliyə divan tutduğunu, faciələr yaşatdığını xatırladır.

Ermənistanın növbəti təxribatı notifikasiyasında 2020-ci ilin payızında başlayan və Azərbaycanın Zəfəri ilə başa çatan İkinci Qarabağ müharibəsində də, təəssüf ki, Fransa bədxahlığı bir daha göstərdi. Təvəzükar, qəsbkar Ermənistanı açıq və birmənalı şəkildə dəstəklədi.

Öz vətəninin torpaqlarını azad etmək uğrunda döyüşən Azərbaycan Ordusu tərəfindən işğalçı ölkənin silahlı qüvvələrinin ard-arda məğlubiyə

yətə uğradılması ilə barışa bilməyən rəsmi Paris beynəlxalq təşkilatlar, xüsusilə də Birləşmiş Millətlər Təşkilatı (BMT) Təhlükəsizlik Şurası çərçivəsində defələrlə ölkəmizə qarşı müxtəlif sənədlərin qəbul edilməsinə səy göstərdi.

Müharibənin davam etdiyi günlərdə Fransa prezidenti Emmanuel Makron döndə-döndə Prezident İlham Əliyevə zəng edərək Azərbaycandan hərbi əməliyyatları dayandırmasını istədi. Buna nail olmadıqda guya ordu muzun sıralarında xarici müzdlülərin olduğunu, Azərbaycanın Qarabağdakı mülki erməniləri hədəfə aldığı iddia etdi. Ancaq Fransa hərbiyyəti yalan ittihamlar, təhdidlər işğalçı Ermənistanı məğlubiyətdən qurtara bilmədi. Azərbaycan Ordusu otuz ilə yaxın erməni vandallarının əsarətində qalmış doğma torpaqları - Qarabağ və Şərqi Zəngəzura azadlıq bəxş etdi. Bununla da tarixi ədalət bərpa olundu, haqq qalib gəldi.

Fransa çirkin niyyətindən yenə əl çəkəmədi. 2020-ci ilin oktyabrında BMT Təhlükəsizlik Şurası səviyyəsində Azərbaycanla qarşı təzyiqlər göstərməyə çalışdı. Təhlükəsizlik Şurasının qapalı iclasından sonra Minsk qrupunun həmsədr ölkələri tərəfindən bəyanat layihəsi hazırlandı, razılaşdırılması üçün üzv ölkələr arasında yayıldı. Ancaq layihədə Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü ildə qəbul etdiyi və Ermənistan qoşunlarının Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərindən çıxarılmasını tələb edən qətnamələrinə istinad olunmamışdı. Təhlükəsizlik Şurasında təmsil olunan Qoşulmama Hərəkatına

üzv dövlətlər təkid etdilər ki, həmin qətnamələrdə istinad yer alsın. Layihənin müəllifi olan həmsədr ölkələr məcburiyyət qarşısında qalaraq onu geri götürdülər. Həmin ilin noyabrında Fransa parlamentində Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejimin tanınmasına çağırışla bağlı heç bir hüquqi dəyərli olmayan qətnamə qəbul edildi. Rəsmi Paris bundan sonra da özünü güclü vəziyyətə qoymaqda çəkinmədi.

2022-ci ilin dekabr ayında başlayaraq Azərbaycanın ekofəalları Laçın yolunda aksiyaya keçirdən Fransa Azərbaycanı Qarabağdakı erməniləri guya blokada vəziyyətinə salmaqda ittiham etdi. Bu dəfə də BMT-ni öz məkrli planına tərəfdar edib. Rəsmi Paris Avropa İttifaqında da eyni uğursuzluqla qarşılaşdı.

Azərbaycanın İkinci Qarabağ müharibəsindən üç il sonra apardığı lokal xarakterli antiterror əməliyyatları notifikasiyasında ərazilərdən hələ də tamamilə çəkilib getməmiş Ermənistan silahlı qüvvələrinin tör-töküntülərini məğlub, separatçı rejimi məhv etməsi, suverenliyinin tam bərpasına nail olması rəsmi Parisin qərarı yenidən qaraldı. Ölkəmizin bu möhtəşəm qələbələrindən sonra Fransa hökuməti öz məkrini, qərəzkarlığını göstərməkdə davam etdi. Emmanuel Makronun 2023-cü ilin oktyabrında Avropa Siyasi İşlərinin Qranada görüşü çərçivəsində keçirilən mətbuat konfransında Azərbaycana qarşı əsassız iddialar söyləndirməsi də bundan irəli gəlirdi.

Bu ilin yanvarında heç bir hüquqi dəyəri olmayan daha

bir qətnamənin AŞPA-da qəbul edilməsi də eyni münasibətin təzahürü idi. Ancaq Fransa senatının Azərbaycana qarşı sanksiya tətbiq olunmasıyla bağlı həmin qərəzli qətnaməsi də kin-küdurətlərinin yenidən nümayiş etdirilməsindən başqa heç nə ifadə etmirdi.

Azərbaycanın Fransaya qarşı nə ədavəti, nə qərəzi, nə də düşmənçiliyi var. Faktır ki, bu iki ölkənin arasında münasibətlərin gərginləşməsinin səbəbləri rəsmi Parisdir. Rəsmi Parisin İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı da, ondan əvvəl də, sonra da haqqı, ədaləti görməzlikdən gəlməsində, verdiyi qərarlarda qərəzli olmasında, heç şübhəsiz ki, həmin ölkənin siyasi dairələrində ermənipərəst mövqeyin üstünlük təşkil etməsi başlıca rol oynayır.

Ancaq bu yanlış siyasət nə Fransaya, nə də Ermənistanə xeyir gətirir. Rəsmi Paris verdiyi qərar və qətnamələrlə yalnız özünü gözəndirir, Fransanı dünyada beynəlxalq qanunlara hörmət etməyən, demokratiyaya zərər vuran ölkə kimi tanıdır. Fransa hökumətinin davamlı şəkildə Ermənistan vasitəsilə Cənubi Qafqazdakı proseslərə müdaxilə etmək cəhdləri uğursuzluqla nəticələnir. Ermənistan isə rəsmi Parisin havadarlığından nənəlik qazanmır, əksinə, yalnız Azərbaycanla deyil, regionun digər ölkələri ilə münasibəti vəziyyətinə çatdırır. Bununla da Fransanın Ermənistanı daha da səfalətə salır, məhvə sürükləyir.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Fransa düşdüyü bataqlıqdan çıxma bilmir

Ermənistanın ən yaxın havadarlarından biri də Fransa. Atəşkəs dövründə bu ölkə maskalanaraq özünü guya neytral göstərməyə çalışırdı. Amma Azərbaycan 44 günlük Vətən müharibəsində 30 ilə yaxın işğal qalmış torpaqlarını azad etdikdən sonra Fransanın maskası cırıldı, gizli siyasətinin üstü açıldı.

Sanki Qarabağda erməni işğalçılarına qarşı atılan güllələrdən biri də rəsmi Parisin maskasına dəyib yırtıldı. Bundan sonra Fransa gizlin yox, açıq şəkildə birtərəfli mövqeyə beynəlxalq qanunlara arxa çevirib Ermənistanə havadarlıq etməyə başladı.

Bu addımı ilə Fransa Azərbaycanla olan əvvəlki xoş münasibətinin üstündən xətt çəkdi. Bütün bunlar isə Makronun yarıtmaz siyasətinin nəticəsində baş verdi. Azərbaycan gücü, qüdrəti ilə Fransanı Cənubi Qafqazdan vurub çıxardı. İndi Fransa hakimiyyəti başını itirib, necə deyirlər, düşdüyü bataqlıqdan çıxma bilmir. Parisin səhvi reallığı anlamamağında, vəziyyəti düzgün qiymətləndirə bilməməyindədir. Anlamamaq isə böyük dərd. Nəhayət, Fransa gec-tez başa düşməlidir ki, indiki zaman o zaman deyil. Azərbaycan da o Azərbaycan deyil. Artıq bölgədə yeni tarixi şərait yaranıb. Azərbaycan qalib ölkədir və

SCS

SCS

SCS

SCS

SCS

SCS

SCS

SCS

SCS

SCS

SCS

SCS

lq siyasətini təsdiq edən, qəsbə saxladığı Azərbaycan torpaqlarından dərhal və qeyd-şərtsiz çıxmağa çağıran BMT-nin məlum qətnamələrinin icra olunması üçün heç bir addım atmadı. Hamımızın yaxşı xatırladığı kimi, həm Qarabağın işğal dövründə, həm də sonrakı zamanlarda Fransa tərəfi Ermənistanın yüzürlə azərbaycanlı əsir və girovun azadlığa buraxılmasını tələb etmədi. Halbuki bu barədə cəmiyyətdə faktlar, sübutlar və sənədli dəlillər təqdim olunmuşdu. Fransa indiyə qədər minə xəritələrinin verilməsi ilə bağlı Ermənistanə qarşı bir dəfə də olsun aydın və dəqiq bir tələbə çıxış etməyib.

Fransa öz ərazisində yaşayan fərqli etnik və dini mənsubiyətdən olan millətlərin hüquqlarına qarşı açıq şəkildə dözümsüz münasibət göstərdiyi halda, Azərbaycanın beynəlxalq miqyasda tanınmış ərazilərində məskunlaşmış erməni azlığın "hüquq və təhlükəsizliyi" məsələsi ilə bağlı narahatlıq keçirir. Azərbaycan Respublikasının suverenliyinin

və ərazi bütövlüyünün əleyhinə olan sərəms-sərəms bəyanatlar səsləndirir. Ölkəmiz üçün heç bir hüquqi qüvvəsi olmayan qətnamə və qərarlar qəbul edir. Belə yaramaz, ikiüzlü siyasət yürüdükdən Fransanın heç söz deməyə haqqı və hüququ yoxdur. Azərbaycana qarşı Fransa Senatında qəbul olunan qərarlar kağız parçasından başqa bir şey deyil. Fransanın Senati də, hakimiyyəti də özlərindən min kilometrə uzaqda olan ermənilərin tələyindən narahat olmaqdan, daxili problemlərini həll etmələri daha yaxşı olardı.

Son vaxtlar Fransa Azərbaycana qarşı iqtisadi-siyasi, hərbi, geosiyasi və mədəniyyət sahələrində çox qərəzli addımlar atır. Fransa Senatının qəbul etdiyi bitərəf və əsassız qətnamələr bir daha açıq-aydın göstərir ki, Azərbaycan artıq onlara layiq olduqları cavabı, layiq olduğu şəkildə verməlidir. Məlumdur ki, Paris siyasi cəhətdən hörmətsizlik nümayiş etdirərək ərazi bütövlüyü ilə bağlı narahatlıq keçirir. Azərbaycan Respublikasının suverenliyinin

və ərazi bütövlüyünün əleyhinə olan sərəms-sərəms bəyanatlar səsləndirir. Ölkəmiz üçün heç bir hüquqi qüvvəsi olmayan qətnamə və qərarlar qəbul edir. Belə yaramaz, ikiüzlü siyasət yürüdükdən Fransanın heç söz deməyə haqqı və hüququ yoxdur. Azərbaycana qarşı Fransa Senatında qəbul olunan qərarlar kağız parçasından başqa bir şey deyil. Fransanın Senati də, hakimiyyəti də özlərindən min kilometrə uzaqda olan ermənilərin tələyindən narahat olmaqdan, daxili problemlərini həll etmələri daha yaxşı olardı.

Son vaxtlar Fransa Azərbaycana qarşı iqtisadi-siyasi, hərbi, geosiyasi və mədəniyyət sahələrində çox qərəzli addımlar atır. Fransa Senatının qəbul etdiyi bitərəf və əsassız qətnamələr bir daha açıq-aydın göstərir ki, Azərbaycan artıq onlara layiq olduğu şəkildə verməlidir. Məlumdur ki, Paris siyasi cəhətdən hörmətsizlik nümayiş etdirərək ərazi bütövlüyü ilə bağlı narahatlıq keçirir. Azərbaycan Respublikasının suverenliyinin

və ərazi bütövlüyünün əleyhinə olan sərəms-sərəms bəyanatlar səsləndirir. Ölkəmiz üçün heç bir hüquqi qüvvəsi olmayan qətnamə və qərarlar qəbul edir. Belə yaramaz, ikiüzlü siyasət yürüdükdən Fransanın heç söz deməyə haqqı və hüququ yoxdur. Azərbaycana qarşı Fransa Senatında qəbul olunan qərarlar kağız parçasından başqa bir şey deyil. Fransanın Senati də, hakimiyyəti də özlərindən min kilometrə uzaqda olan ermənilərin tələyindən narahat olmaqdan, daxili problemlərini həll etmələri daha yaxşı olardı.

Son vaxtlar Fransa Azərbaycana qarşı iqtisadi-siyasi, hərbi, geosiyasi və mədəniyyət sahələrində çox qərəzli addımlar atır. Fransa Senatının qəbul etdiyi bitərəf və əsassız qətnamələr bir daha açıq-aydın göstərir ki, Azərbaycan artıq onlara layiq olduğu şəkildə verməlidir. Məlumdur ki, Paris siyasi cəhətdən hörmətsizlik nümayiş etdirərək ərazi bütövlüyü ilə bağlı narahatlıq keçirir. Azərbaycan Respublikasının suverenliyinin

Azərbaycana qarşı məkrli siyasət yürüdükdən Fransa AŞPA-dan da bir vasitə kimi istifadə edir. Avropa Şurası Parlament Assambleyasının qış sessiyasında Azərbaycan nümayəndə heyətinə qarşı göstərilən qərəzli davranış Fransanın ermənipərəst dairələrin məkrli siyasətinin açıq ifadəsidir. Ümumiyyətlə, bu qurum özü birmənalı şəkildə ermənipərəst siyasət yürüdükdən reallıqdan uzaq heç bir məntiqə sığmayan qərarlar qəbul edir. Ermənipərəst mövqeyin ərsəsinə isə Fransanın qərəzli siyasəti dayanır. AŞPA-nın Azərbaycana qarşı qəbul etdiyi qərəzli qərarların hamısından Fransanın qoxusu gəlir. AŞPA-nın da, Fransa parlamentinin də anti-Azərbaycan xarakterli qərəzli qərarlarının heç bir hüquqi əsası yoxdur. Bütün bunlar anti-Azərbaycan kampaniyasının tərkib hissəsidir.

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Nəzir QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 76

QƏRAR

Bakı şəhəri, 8 fevral 2024-cü il

“Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 3 noyabr tarixli 2340 nömrəli Fərmanının icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin bəzi qərarlarında dəyişiklik edilməsi barədə

"Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 3 noyabr tarixli 2340 nömrəli Fərmanının 2-ci hissəsinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərar** alır:

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 7 iyun tarixli 94 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 6, maddə 373 (Cild I)) ilə təsdiq edilmiş "Torpaqların monitorinqinin aparılması qaydaları haqqında Əsasnamə"nin 4-cü hissəsinin birinci abzasına "Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi," sözlərindən sonra "Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi," sözləri əlavə edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 6 sentyabr tarixli 146 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 9, maddə 556 (Cild I)) ilə təsdiq edilmiş "Balıqçılıq su obyektlərinə zərərli təsirin yox verilmə normaları"nın 15-ci hissəsinə "Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi," sözlərindən sonra "Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi" sözləri əlavə edilsin.

3. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2000-ci il 1 may tarixli 79 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 5, maddə 360 (Cild I)) ilə təsdiq edilmiş "Ekzogen geoloji proseslərdə mürəz qalması torpaqlarda mühəndis-texniki və kənd təsərrüfatı işlərinin aparılmasına icazə verilməsi Qaydası"nın 8-ci hissəsinin ikinci cümləsinə "xüsusi hallarda" sözlərindən sonra "Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin," sözləri əlavə edilsin.

4. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2000-ci il 13 iyul tarixli 117 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 7, maddə 564 (Cild I)) ilə təsdiq edilmiş "Ekoloji təhlükəsizlik normativləri və vəhşi heyvanların öldürülməsi Limitləri"nin III bölməsinin 6-cı hissəsində "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının" sözləri "Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin" sözləri ilə əvəz edilsin.

5. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2000-ci il 15 iyul tarixli 125 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 7, maddə 572 (Cild I)) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının "Qırmızı Kitabı" haqqında Əsasnamə"də aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

5.1. I bölmənin 3-cü hissəsində v b bölmənin 1-ci hissəsində "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi" sözləri ilə əvəz edilsin;

5.2. I bölmənin 4-cü hissəsində "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının" sözləri "Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin" sözləri ilə əvəz edilsin.

6. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2003-cü il 15 fevral tarixli 26 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003, № 2, maddə 141 (Cild I)) ilə təsdiq edilmiş "Ətraf mühitə dair alınması məhdudlaşdırılan informasiya üzrə müalicə və ya sorğunu göndərildiyi dövlət hakimiyyəti orqanlarının təsnifatı"nın 3-cü hissəsinin altıncı abzasında "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi" sözləri ilə əvəz edilsin.

7. "Xüsusi mühafizə olunan heyvan növlərinin siyahısına daxil edilən heyvanların mühafizəsi və istifadəsi Qaydaları" və "Heyvanlar aləmi obyektlərinin Azərbaycan Respublikasına gətirilməsi və onun hüddudlarından kənara aparılması Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2004-cü il 27 iyul tarixli 100 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 7, maddə 591) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

7.1. hmin Qərarla təsdiq edilmiş "Xüsusi mühafizə olunan heyvan növlərinin siyahısına daxil edilən heyvanların mühafizəsi və istifadəsi Qaydaları" üzrə:

7.1.1. I bölmənin 2-ci hissəsində "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi" sözləri ilə əvəz edilsin;

7.1.2. III bölmənin 5-ci hissəsinə "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının" sözlərindən əvvəl "Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010, № 8, maddə 768 (Cild I)) ilə təsdiq edilmiş "Ekoloji təmiz kənd təsərrüfatının elmi təminatının həyata keçirilməsi Qaydaları"nın 2.1-ci bəndində və 2.4-cü bəndinin birinci abzasında "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi" sözləri ilə əvəz edilsin.

7.2. hmin Qərarla təsdiq edilmiş "Heyvanlar aləmi obyektlərinin Azərbaycan Respublikasına gətirilməsi və onun hüddudlarından kənara aparılması Qaydaları" üzrə:

7.2.1. 1.4-cü bəndə "Azərbaycan Respublikası Kond Təsərrüfat Nazirliyinin" sözlərindən sonra "Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin" sözləri əlavə edilsin;

7.2.2. 2.2-ci bəndin "ç)" abzasında "Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin və Milli Elmlər Akademiyasının" sözləri "Azərbaycan Respublikası Kond Təsərrüfatı Nazirliyinin və Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin" sözləri ilə əvəz edilsin;

7.2.3. 2.9-cü bəndə "Milli Elmlər Akademiyasının" sözlərindən əvvəl "Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin və Azərbaycan Respublikası" sözləri əlavə edilsin və hmin bənddə "rəyi" sözü "rəyləri" sözü ilə əvəz edilsin.

8. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2004-cü il 30 sentyabr tarixli 147 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 9, maddə 759 (Cild I)) ilə təsdiq edilmiş "Vəhşi heyvanların təsərrüfat subyektləri tərəfindən yetişdirilən ov yerlərinə buraxılması Qaydası"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

8.1. II bölmənin 18-ci abzasında "Milli Elmlər Akademiyasının" sözləri "Elm və Təhsil Nazirliyinin" sözləri ilə əvəz edilsin;

8.2. 3.1-ci və 3.6-cı bəndlərdə "Milli Elmlər Akademiyasının" sözləri "Elm və Təhsil Nazirliyinin" sözləri ilə əvəz edilsin.

9. "Nərə cinsli balıq ehtiyatlarının istifadəsi və döviyyəsinin tənzimlənməsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 9 noyabr tarixli 206 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 11, maddə 1066 (Cild I)) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

9.1. 2-ci hissədə "Milli Elmlər Akademiyası"nın sözləri "Elm və Təhsil Nazirliyinə" sözləri ilə əvəz edilsin;

9.2. hmin Qərarla təsdiq edilmiş "Nərə cinsli balıq ehtiyatlarının istifadəsi və döviyyəsinin tənzimlənməsi Qaydaları"nın 2.1-ci bəndinin altıncı abzasında "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının" sözləri "Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin" sözləri ilə əvəz edilsin.

10. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 15 dekabr tarixli 230 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 12, maddə 1230 (Cild I)) ilə təsdiq edilmiş "İxrac nəzarətinə düşən malların nomenklaturuna uyğun, habelə işlərin, xidmətlərin, əqli fəaliyyətin noticolarının qanunvericiliklə müəyyən edilmiş siyahısındakı malların (işlərin, xidmətlərin, əqli fəaliyyətin noticolarının) kateqoriyaları və bölmələri üzrə xüsusi icazə verən, ixrac nəzarətini, xüsusi icazə verilməsindən əvvəl və sonra yoxlamaları, ikili təyinatlı malların sifəti təsdiqi məqsədlər üçün istifadə olunmasına nəzarətə həyata keçirən icra hakimiyyəti orqanlarının Siyahısı"nın "ID; IE" bölməsinin 3-cü sütununda "Milli Elmlər Akademiyasının" sözləri "Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin" sözləri ilə əvəz edilsin.

11. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2006-cı il 12 iyul tarixli 69 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006, № 7, maddə 637) ilə təsdiq edilmiş "Təbii abidələrinin və onların yerləşdiyi ərazilərin təşkil Qaydaları"nın 5-ci hissəsinin ikinci cümləsinə "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının" sözlərindən əvvəl "Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin" sözləri əlavə edilsin və hmin cümlədə "rəyi" sözü "rəyləri" sözü ilə əvəz edilsin.

12. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2007-ci il 17 sentyabr tarixli 138 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007, № 9, maddə 915 (Cild I)) ilə təsdiq edilmiş "Azərənjeri" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti və "Azərçiş" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti arasında Elektrik enerjisinin satılmasına Müqaviləsi"nin 13.3-cü bəndinə "İqtisadiyyat Nazirliyi," sözlərindən sonra "Elm və Təhsil Nazirliyi," sözləri əlavə edilsin.

13. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2009-cu il 5 avqust tarixli 116 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009, № 8, maddə 669 (Cild I)) ilə təsdiq edilmiş "Rayonlaşdırılmamış an cinslərinin Azərbaycan Respublikasının ərazisinə gətirilməsi Qaydası"nın 5-ci hissəsində "Milli Elmlər Akademiyasının" sözləri "Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin" sözləri ilə əvəz edilsin.

14. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 30 avqust tarixli 159 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010, № 8, maddə 768 (Cild I)) ilə təsdiq edilmiş "Ekoloji təmiz kənd təsərrüfatının elmi təminatının həyata keçirilməsi Qaydaları"nın 2.1-ci bəndində və 2.4-cü bəndinin birinci abzasında "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi" sözləri ilə əvəz edilsin.

15. "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Gəncə bölməsinin bəzi məsələləri haqqında"

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 8 oktyabr tarixli 293 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013, № 10, maddə 1212) 2-ci hissəsindən, Bioreurslar İnstitutunun, Nəbatat Bağının, Ekologiya və Təbii Ehtiyatlar İnstitutunun və Aqrar Problemlər İnstitutunun" sözləri çıxarılısın.

16. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 12 may tarixli 203 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 5, maddə 974 (Cild I)) ilə təsdiq edilmiş "Təbii balıqçılıq su obyektlərinə balıq və digər su bioreurslarının yeni növlərinin və hibrid formalarının buraxılması halları və Qaydası"nın 3.3-cü bəndinə "Azərbaycan Respublikası Kond Təsərrüfatı Nazirliyi," sözlərindən sonra "Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyini" və "sözləri əlavə edilsin və hmin bənddə "n," Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası" sözləri çıxarılısın.

17. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 12 may tarixli 204 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 5, maddə 975 (Cild I)) ilə təsdiq edilmiş "Balıq və digər su bioreurslarının iqlimləşdirilməsi və iqlimləşdirilmə obyektlərinin daşınması Qaydaları"nın 2.3-cü bəndində "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyini" sözləri ilə əvəz edilsin.

18. "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında elmi tədqiqatların maliyyələşdirilməsinin yeni mexanizminin tətbiqi ilə bağlı AMEA-nın İqtisadiyyat İnstitutunda 2021-2024-cü illər üzrə pilot layihənin həyata keçirilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 3 oktyabr tarixli 375 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 10, maddə 1264) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

18.1. adında və 1-ci hissədə "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında elmi" sözləri "Elmi" sözü ilə, "AMEA-nın" sözləri isə "Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin tabeliyindəki" sözləri ilə əvəz edilsin;

18.2. preambulada və 2-ci hissədə ismin müvafiq hallarda "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası" sözləri ismin müvafiq hallarda "Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi" sözləri ilə əvəz edilsin;

18.3. hmin Qərarla təsdiq edilmiş "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında elmi tədqiqatların maliyyələşdirilməsinin yeni mexanizminin tətbiqi ilə bağlı AMEA-nın İqtisadiyyat İnstitutunda 2021-2024-cü illər üzrə pilot layihənin həyata keçirilməsi Qaydası" üzrə:

18.3.1. adında "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında elmi" sözləri "Elmi" sözü ilə, "AMEA-nın" sözləri isə "Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin tabeliyindəki" sözləri ilə əvəz edilsin;

18.3.2. 1.1-ci bənddə "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında elmi" sözləri "Elmi" sözü ilə, "AMEA-nın İqtisadiyyat İnstitutunda" sözləri "Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin tabeliyindəki İqtisadiyyat İnstitutunda (bundan sonra - Institut)" sözləri ilə, "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) İqtisadiyyat İnstitutunun (bundan sonra - Institut) və" sözləri isə "Institutun, habelə" sözləri ilə əvəz edilsin;

18.3.3. 3.1-ci bənddə "AMEA" akronimi "Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi" sözləri ilə əvəz edilsin;

18.3.4. 3.2-ci bənddə "AMEA-nın Rəyasət Heyəti" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi ilə razılaşdırmaqla Institut" sözləri ilə əvəz edilsin;

18.3.5. 3.4-cü bənddə "AMEA" akronimi "dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən elmi müəssisə və təşkilatların" sözləri ilə əvəz edilsin;

18.3.6. 3.6-cı bənddə "AMEA-nın Rəyasət Heyətinə" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyinə" sözləri ilə əvəz edilsin;

18.3.7. 4.6-cı bənddə "Elm haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 11.4-cü maddəsinə uyğun olaraq öz əməkdaşlarından, AMEA-nın digər elmi müəssisələrinin" sözləri "öz əməkdaşlarından, digər elmi müəssisələrin" sözləri ilə əvəz edilsin;

18.3.8. 4.7-ci bənddə "AMEA-nın Rəyasət Heyətinə" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyinə" sözləri ilə əvəz edilsin.

19. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 29 yanvar tarixli 20 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021, № 1, maddə 103 (Cild I)) ilə təsdiq edilmiş "Startapın müəyyən olunması məzayları"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

19.1. aşağıdakı məzmununda 3.9.2-1-ci yarımbənd əlavə edilsin:
"3.9.2-1. Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyindən - 2 nöfər";
19.2. 3.9.5-ci yarımbənd ləğv edilsin.

ƏLİ ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

№ 78

QƏRAR

Bakı şəhəri, 8 fevral 2024-cü il

“Yol hərəkəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 24 iyun tarixli 931-VIQD nömrəli Qanununun qəbul edilməsi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin bəzi qərarlarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Yol hərəkəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 24 iyun tarixli 931-VIQD nömrəli Qanununun icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərar** alır:

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 39 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 3, maddə 195 (Cild I)) ilə təsdiq edilmiş "Mexaniki nəqliyyat vasitələrinin və onların qovşuqlarının müəyyən edilməsi qaydada dövlət qeydiyyatından keçirilməsi və dövlət qeydiyyatı üzrə uçota alınması haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı məzmununda 5.1-1-ci və 5.1-2-ci bəndlər əlavə edilsin:

"5.1-1. "Tullantılar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatından keçirilməsi və dövlət qeydiyyatı üzrə uçota alınması haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı məzmununda 5.1-1-ci və 5.1-2-ci bəndlər əlavə edilsin:

"5.1-1. "Tullantılar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatından keçirilməsi və dövlət qeydiyyatı üzrə uçota alınması haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı məzmununda 5.1-1-ci və 5.1-2-ci bəndlər əlavə edilsin:

"5.1-1. "Tullantılar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatından keçirilməsi və dövlət qeydiyyatı üzrə uçota alınması haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı məzmununda 5.1-1-ci və 5.1-2-ci bəndlər əlavə edilsin:

"5.1-1. "Tullantılar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatından keçirilməsi və dövlət qeydiyyatı üzrə uçota alınması haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı məzmununda 5.1-1-ci və 5.1-2-ci bəndlər əlavə edilsin:

"5.1-1. "Tullantılar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatından keçirilməsi və dövlət qeydiyyatı üzrə uçota alınması haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı məzmununda 5.1-1-ci və 5.1-2-ci bəndlər əlavə edilsin:

"5.1-1. "Tullantılar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatından keçirilməsi və dövlət qeydiyyatı üzrə uçota alınması haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı məzmununda 5.1-1-ci və 5.1-2-ci bəndlər əlavə edilsin:

"5.1-1. "Tullantılar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatından keçirilməsi və dövlət qeydiyyatı üzrə uçota alınması haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı məzmununda 5.1-1-ci və 5.1-2-ci bəndlər əlavə edilsin:

"5.1-1. "Tullantılar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatından keçirilməsi və dövlət qeydiyyatı üzrə uçota alınması haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı məzmununda 5.1-1-ci və 5.1-2-ci bəndlər əlavə edilsin:

"5.1-1. "Tullantılar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatından keçirilməsi və dövlət qeydiyyatı üzrə uçota alınması haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı məzmununda 5.1-1-ci və 5.1-2-ci bəndlər əlavə edilsin:

"5.1-1. "Tullantılar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatından keçirilməsi və dövlət qeydiyyatı üzrə uçota alınması haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı məzmununda 5.1-1-ci və 5.1-2-ci bəndlər əlavə edilsin:

"5.1-1. "Tullantılar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatından keçirilməsi və dövlət qeydiyyatı üzrə uçota alınması haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı məzmununda 5.1-1-ci və 5.1-2-ci bəndlər əlavə edilsin:

"5.1-1. "Tullantılar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatından keçirilməsi və dövlət qeydiyyatı üzrə uçota alınması haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı məzmununda 5.1-1-ci və 5.1-2-ci bəndlər əlavə edilsin:

"5.1-1. "Tullantılar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatından keçirilməsi və dövlət qeydiyyatı üzrə uçota alınması haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı məzmununda 5.1-1-ci və 5.1-2-ci bəndlər əlavə edilsin:

"5.1-1. "Tullantılar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatından keçirilməsi və dövlət qeydiyyatı üzrə uçota alınması haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı məzmununda 5.1-1-ci və 5.1-2-ci bəndlər əlavə edilsin:

"5.1-1. "Tullantılar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatından keçirilməsi və dövlət qeydiyyatı üzrə uçota alınması haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı məzmununda 5.1-1-ci və 5.1-2-ci bəndlər əlavə edilsin:

"5.1-1. "Tullantılar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatından keçirilməsi və dövlət qeydiyyatı üzrə uçota alınması haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı məzmununda 5.1-1-ci və 5.1-2-ci bəndlər əlavə edilsin:

"5.1-1. "Tullantılar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatından keçirilməsi və dövlət qeydiyyatı üzrə uçota alınması haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı məzmununda 5.1-1-ci və 5.1-2-ci bəndlər əlavə edilsin:

1) nəqliyyat vasitəsinin inzibati tənbeh etmə qismində müsadirə edilməsi və ya cinayət-hüquqi tədbir qismində xüsusi müsadirə edilməsi barədə qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə qərarı olduqda;

2) nəqliyyat vasitəsinin sahibi və ya sorəncəmə vermək hüququ olan digər şəxs barəsində icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən verilmiş yol hərəkəti, yol hərəkəti təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və avtomobil yollarında istifadə qaydaları əleyhinə olan inzibati xətalər haqqında iş üzrə səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxsin) və ya məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş və icra edilməmiş yekun qərarı olduqda;

3) nəqliyyat vasitəsinin sahibi və ya sorəncəmə vermək hüququ olan digər şəxs barəsində hərəkət təhlükəsizliyi və nəqliyyat vasitələrinin istismarı qaydaları əleyhinə olan cinayətlər üzrə cəza və ya digər cinayət-hüquqi tədbirlər qismində cərimənin tətbiq edilməsi barədə məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş və icra edilməmiş yekun qərarı olduqda;

4) nəqliyyat vasitəsi üzərində həbs və ya yekunlaşdırıldıqda;

5) dövlət müəssisə, idarə və təşkilatlarına, habelə nizamnamə kapitalında dövlətin payı olan hüquqi şəxslərə məxsus olan nəqliyyat vasitələrinin silinməsinə dair normativ hüquqi aktlarla müəyyən edilmiş hallarda və qaydada rəy verilmədikdə;

5.1-2. Nəqliyyat vasitələri utilitizasiyaya "Tullantılar haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 14-7-ci maddəsinin birinci hissəsinin üçüncü abzasına uyğun olaraq dövlət qeydiyyatını həyata keçirən orqan tərəfindən veril-

dikdə, bu Əsasnamənin 5.1-1-ci bəndinin 1-ci, 4-cü və 5-ci yarımbəndlərinin tələblərinə əməl olunmaqla, hmin dövlət qeydiyyatı orqanının qərarı ilə dövlət qeydiyyatı üzrə daimi uçotdan çıxarılır. Bu zaman bu Əsasnamənin 5.1-1-ci bəndinin 2-ci və 3-cü yarımbəndlərində nəzərdə tutulan ödənilməmiş cərimələrin olması nəqliyyat vasitəsinin dövlət qeydiyyatı üzrə daimi uçotdan çıxarılmasına mane olmur."

2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 40 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 3, maddə 196 (Cild I); Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 25 yanvar tarixli 44 nömrəli Qərarı) ilə təsdiq edilmiş "Nəqliyyat vasitələrinə və onların qovşuqlarına dövlət texniki baxışının keçirilməsi qaydaları haqqında Nümunəvi Əsasnamə"yə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 1.3-cü bəndin beşinci abzasına və 3.2-ci bəndin 4-cü yarımbəndinə "dövlət rüsumunun" sözlərindən sonra "və "Tullantılar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq müəyyən edilən utilitizasiya haqqının" sözləri əlavə edilsin;

2.2. 1.6-cı bəndə "dövlət rüsumu," sözlərindən sonra "Tullantılar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq müəyyən edilən utilitizasiya haqqı," sözləri əlavə edilsin.

3. Bu Qərarın 1-ci hissəsi 2024-cü il sentyabrın 1-dən, 2-ci hissəsi isə 2024-cü il fevralın 1-dən tətbiq edilsin.

ƏLİ ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 79

QƏRAR

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

İlham Əliyevin enerji strategiyasının daha bir reallığı - ACE layihəsi

"Əsrin müqaviləsi"nin yeni mərhələsi başlayır

Azərbaycan iqtisadiyyatı şəxslənərək inkişaf edir. Neft-qaz sənayesi ilə yanaşı, digər sahələrdə də ildən-ildə daha çox irəliləyiş əldə olunur. Bununla belə, karbohidrogenlərin hasilatı və ixracı ölkə iqtisadiyyatının əsas hissəsi olaraq qalır. Bu bir daha təsdiq edir ki, Azərbaycanın təməli Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan yeni neft strategiyası Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam və inkişaf etdirilir.

1994-cü ilin sentyabrında imzalanan, müəllifi Ümum-millî Lider olan "Əsrin müqaviləsi" - "Azəri-Çıraq-Günəşli" (AÇG) yataqları üzrə Hasilatın Pay Bölgüsü Sazişi ölkəmizin yüksəlişinə təkan verdi. 2017-ci ilin sentyabrında sazişə dəyişiklik edilərək yenidən işlənməsi və müddətinin 2050-ci ilin əvvəlində uzadılması isə "Yeni əsrin müqaviləsi" adını aldı. Bu dəyərli layihə Prezident İlham Əliyevin enerji strategiyasının mühüm bir hissəsinə çevrildi. Belə ki, yenidən işlənməsi saziş AÇG-nin Azərbaycan və səhmdarlar üçün iqtisadi faydasının maksimumunu çatdırılmasını nəzərdə tutur.

AÇG Azərbaycanın nəhəng neft yataqları blokuudur. Onun uğurla işlənməsi isə yalnız mükəmməl iqtisadi idarəetmə, zəngin bilik və təcrübə, etibarlı tərəfdaşlıq sayəsində mümkündür.

Son illər Azərbaycan dövləti möhkəm beynəlxalq əməkdaşlıq və tərəfdaşlıq platforması yaradıb. Bu da müxtəlif təyinatlı yeni, daha qlobal layihələrin həyata keçirilməsinə imkan verir. Təbii-təbii xalqımıza bəxş etdiyi təbii sərvətlərdən böyük səriştə və uzaqgörənlik istifadə olunur və onların istismarından əldə

edilən gəlirlər ölkənin inkişafına, xalqın rifahına yönəldilir. Azərbaycan xalqı qazanan nailiyyətlərlə fəxr edir və onları daha da artırmağa çalışır. Bir neçə gün əvvəl keçirilən prezident seçkilərində bunu bütün dünya gördü. Xalq hər sahədə onu irəliləyən aparıcı, o cümlədən neft kapitalını insan kapitalına çevirən liderinə səs verdi.

Qısa arayıq: İndiyədək AÇG yataqlarından 4,3 milyard bareldən artıq (581 milyon ton) neft hasil olunub. Neftin eksportu dünya bazarlarına Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəməri və Qərbi İxrac Boru Kəməri ilə çıxarılır.

2023-cü ilin üçüncü rübünün sonunadək AÇG yataqlar blokunun işlənməsinə ümumilikdə 43 milyard dollardan artıq sərmayə qoyulub. AÇG platformalarından əldə olunan neft və qaz Bakı yaxınlığında quruda yerləşən və dünyanın ən böyük neft-qaz terminallarından olan Səngəçal terminalına ötürülür.

Blokun işlənməsi mərhələləri həyata keçirilib. Belə ki, 1997-ci ilin noyabrında "Çıraq" yatağından hasilat İlk Neft Layihəsi çərçivəsində başlanıb. "Azəri" yatağının işlənməsini nəzərdə tutan Mərkəzi

hələ 1-də hasilat 2005-ci ildə "Mərkəzi Azəri"dən, Mərhələ 2-də isə 2006-cı ilin yanvar ayında "Qərbi Azəri"dən və həmin ilin oktyabrında "Şərqi Azəri"dən başlanıb. 3-cü mərhələdə "Günəşli" yatağının dərinsulu hissəsindən hasilat 2008-ci ilin aprelində əldə edildi. Növbəti mərhələdə isə "Qərbi Çıraq" platformasından hasilat 2014-cü ilin yanvarında başlanıb. Ən son mərhələ olan "Azəri Mərkəzi Şərqi" (ACE) layihəsi çərçivəsində isə hasilatın yolunu gözləyirik.

Zəfər seçkisinin sevincini yaşadığımız bir dövrdə bu bizə əsl müjdə olacaq. Beləliklə, bu il "Azəri Mərkəzi Şərqi" layihəsi çərçivəsində ilk hasilatın əldə olunması nəzərdə tutulub. Ötən ilin dekabrında layihə üzrə eyniadlı platformadan ilk hasilat quyusunun qazılmasına başlanıb. 2019-cu ildə yeni layihə üzrə tikinti işlərinə start verilib. Bununla da AÇG-nin işlənməsində yeni dövr başlanıb.

ACE sazişinin bir hissəsi olaraq SOCAR-ın AÇG-dəki iştirak payı 11,65 faizdən 25 faizə qaldırılıb. Beynəlxalq tərəfdaş şirkətlər layihənin icrasını dəvəyə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fonduna 3,6 milyard dollar bonus ödəyəcəklər. Azərbaycana gətirəcəklər. Azərbaycanın dövlətə gətirəcəklər. Azərbaycanın dövlətə gətirəcəklər. Azərbaycanın dövlətə gətirəcəklər.

Layihənin reallaşması daim dövlət başçısının diqqətində olub. Belə ki, yeni platformanın dayaq bloku Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özlülər Zavodunda (BDÖZ) tikilib və üç il çəkən inşaat işləri 2022-ci ilin sonunda təhlükəsiz şəkildə tamamlandı. Həmin il dekabrın 13-də Prezident İlham Əliyev BDÖZ sahəsinə baş çəkərək dayaq blokunun dənizə yola salınması prosesinə start verib. Blokun çəkisi 16 min ton, hündürlüyü 153 metrdir. Bu qurğuya biri suvurma, ikincisi neft, sonuncusu qaz ixracı üçün nəzərdə tutulmuş üç dik boru daxildir.

Platformanın üst modulunun və qazma avadanlıqlarının istehsal-quraşdırma işləri isə Bibiheybətəki tikinti-quraşdırma sahəsində aparılıb. Üst moduluna neft və qaz emalı qurğuları, inteqrasiya edilmiş qazma qurğusu, qaz kompressoru və yaşayış blokları daxildir. Modulunun layihələndirilməsi çəkisi 19 min 600 tondur.

Naxçıvan MR-də genişmiqyaslı sosial islahatlar həyata keçirilir

Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq ölkəmizdə aparılan ardıcıl və genişmiqyaslı sosial islahatlar bu gün 100 illiyini qeyd etdiyimiz Naxçıvan Muxtar Respublikasında da uğurla həyata keçirilir.

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən ötən ildən Naxçıvan Muxtar Respublikasında da sosial ödənişlərin e-sistemlər üzərindən proaktiv təyinatı mexanizmləri qurulub. Nəticədə həmin sosial ödənişlərə hüququ yaranmış şəxslərin müraciətinə və sənəd təqdim etməsinə ehtiyac qalmadan proaktiv qaydada bu ödənişlərin təyinatı həyata keçirilir. Muxtar Respublikada artıq 3,4 min nəfər pensiya, müavinət və təqaüd təyinatı e-sistemlər üzərindən proaktiv qaydada aparılıb.

Eyni zamanda DOST mərkəzləri şəbəkəsinin ölkə boyu genişləndirilməsi işləri çərçivəsində Naxçıvan şəhərində də Regional DOST Mərkəzi yaradılıb. 4 mərtəbədən ibarət mərkəzin bu il istifadəyə verilməsi planlaşdırılır. Mərkəzdə vətəndaşlara sosial sahələr üzrə 159 xidmət "bir pəncərə"dən, operativ, şəffaf, vətəndaş rahatlığı və məmnunluğuna uyğun təqdim olunacaq. Muxtar Respublikanın rayon mərkəzlərində Naxçıvan Regional DOST mərkəzinin filiallarının yaradılması üçün layihələndirmə işləri də aparılır.

Habelə Naxçıvan şəhərində DOST İnküubasiya və Yaradıcılıq Mərkəzinin, Kəngərli rayonunda sosial reabilitasiya və Şərur rayonunda psixonevrologiya sosial xidmət mərkəzlərinin yaradılması nəzərdə tutulur. Şahbuz və Ordubad rayonlarında 18 yaşadək əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslər üçün gənclər mərkəzlərinin, Culfa rayonunda məişət zərəkətlərindən zərərçəkənlər üçün sosial reabilitasiya mərkəzinin, Sədərkdə insan alveri qurbanları üçün yardım mərkəzinin qurulması da planlaşdırılır.

Həmçinin səhiyyə sahəsinə də əlaqədar əlilliyi olan şəxslərin mənzil və fərdi evlə təminatı proqramı Naxçıvan MR-də də uğurla davam edir. Ötən dövrdə Muxtar Respublikada bu kateqoriyalı adamların əlilliyi üzrə şəxslər üçün əlilliyi avtomobilə təmin edilib.

Naxçıvan MR-də də aktiv məşğulluq proqramları daim genişləndirilir. Son bir ildə Muxtar Respublikada 5,7 min nəfər bu proqramlara cəlb edilib. Ötən il Naxçıvan şəhərində ilk dəfə Karyera Forumu keçirilib. "Qədim diyarada yeni fərsətlər" deyişi ilə keçirilən forumda əmək bazarı və məşğulluğa dair aktual mövzularda peşəkar müzakirələr aparılıb.

Muxtar Respublikada mütəmadi əmək yarmarkaları da təşkil olunaraq dövlət təşkilatları və özəl şirkətlərdəki vakant iş yerləri işsiz və işaxtaran vətəndaşlara təqdim edilir. Habelə əmək yarmarkalarında iştirakçıların peşə hazırlığı kurslarına və özünüməşğulluq proqramına cəlb edilməsi üçün qeydiyyatı aparılır.

Ötən ay 8,6 min şəxsə reabilitasiya xidməti göstərilib

Bu ilin yanvar ayında Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyi tərəfindən 3,9 min şəxsə əlillik təyin edilib.

Onlardan 1,9 mininə ilkin, 2 mininə təkrar əlillik təyinatı aparılıb. Əlillik təyinatından sonra e-sistem üzərindən həmin şəxslərə əlilliyi görə proaktiv qaydada sosial ödənişlər təyin olunub.

Son bir ayda agentliyin reabilitasiya müəssisələrində əlilliyi olan 8,6 min şəxsə reabilitasiya xidməti göstərilib.

Paytaxtın üç rayonunda yeni sosial xidmət müəssisələri açılacaq

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Sosial Xidmətlər Agentliyi tərəfindən bu il Bakının Sabunçu, Suraxanı və Qaradağ rayonlarında yeni sosial xidmət müəssisələrinin açılması nəzərdə tutulur.

Bu müəssisələrdə həssas əhali qruplarından olan, xüsusən qaçqın əhtiyac duyan şəxslərə so-

sial-tibbi, sosial-hüquqi, sosial-psixoloji və digər xidmətlər göstəriləcək. Məqsəd sosial xidmət infrastrukturunun genişləndirilməsi, həssas qrupların sosial xidmətlərə əlçatanlığının artırılmasıdır.

Sosial Xidmətlər Agentliyi tərəfindən bu kateqoriyadan olan şəxslərin ailə mühitində yaşamasının təmin edilməsi məqsədilə müəssisələrdə müvafiq sosial-reabilitasiya və reinteqrasiya işləri də davam etdirilir.

Əmək qanunvericiliyinə əməl olunmasına nəzarət sahəsində e-texnologiyaların tətbiqi genişləndirilir

Sosial sahədə icra olunan elektronlaşdırma proqramı əmək qanunvericiliyinə əməl olunmasına dövlət nəzarəti sistemini də əhatə edir. 2022-ci ildə istifadəyə verilən "Əmək və Məşğulluq" əltsistemi bu istiqamətdə mühüm addımdır və hazırda həmin əltsistemə bir sıra əlavə və yeni funksionallıqların daxil edilməsi işləri aparılır.

Bu barədə əmək qanunvericiliyinə əməl olunmasına dövlət nəzarəti sahəsində görülən işlər və gələcək hədəflərə dair keçirilən iclasda bildirilib. Əmək və əhəlinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev əmək münasibətləri sahəsində normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi istiqamətində son illər atılan addımları qeyd edib.

Əmək hüquqlarının təminatına nəzarət sistemində innovativ həllərin geniş tətbiqinin əsas prioritetlərdən olduğu diqqətə çatdırılıb. İşgötürənlər və işçilər üçün vahid əmək münasibətləri platforması olan ƏMAS-in əmək münasibətləri üzrə kadr uçotu sisteminin, habelə əmək müqavilələrinin bağlanmasını kağız üzərindən rəqəmsal müstəviyə keçidini təmin etdiyi vurğulanıb. Habelə nazirlik yanında Dövlət Əmək Müfəttişliyi Xidməti tərəfindən əmək münasibətlərinə dövlət nəzarətinin çevik və effektiv, daha səmərəli həyata keçirilməsinə imkan yaratdığı bildirilib.

ƏMAS-ın təkmilləşdirilməsi üçün əltsistemə daxil edilmiş yeni əlavə və yeni funksionallıqlar "işgötürənlər üçün "Müraciətlər" bölməsi", "Əmək müqaviləsində "Əmək funksiyası" bölməsinin məcburiliyi", "Məzuniyyət ömrələrinin formalaşdırılması", "E-qanunvericilik toplusu", "Kollektiv əmək müqavilələri" və s.) diqqətə çatdırılıb.

Dövlət Əmək Müfəttişliyi Xidmətinin fəaliyyət istiqamətləri üzrə aparılan işlərə və hədəflərə dair təqdimatlar edilib. Həmçinin qeyd olunub ki, son bir ildə işgötürənlər tərəfindən 471,6 min manat sosial xarakterli ödənişlərin işçilərə ödənilməsinin gecikdirildiyi müəyyən edilib. Xidmətin gördüyü tədbirlər nəticəsində işgötürənlər tərəfindən həmin vəsait işçilərə ödənilib, habelə əmək müqavilələrinə qanunsuz xitam verildiyi müəyyən olunan 107 işçi əvvəlki iş yerlərinə bərpa edilib.

İclasda əmək qanunvericiliyinə əməl olunmasına dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi sahəsində görülən işlər, əmək müfəttişliyi sisteminin, Əməyin Mühafizəsi Mərkəzinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində aparılan islahatlar, tətbiq olunan innovativ yeniliklər, işgötürənlər və işçilər arasında əmək qanunvericiliyinin tətbiqinə dair məarifləndirmə və s. sahələrdə görülən işlər və gələcək hədəflər müzakirə olunub.

Ötən il qeyri-neft-qaz məhsullarının ixracı 9,8 faiz artıb

Azərbaycanın ötanilki xarici ticarət əməliyyatlarında ixrac üzrə göstəriciləri açıqlamb. İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin məlumatına görə, 2023-cü ilin yanvar-dekabr ayları ərzində ölkə üzrə ümumi ixracın dəyəri 33,9 milyard dollar, o cümlədən qeyri-neft sektorunda 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 9,8 faiz artaraq 3,3 milyard dollar təşkil edib.

İl ərzində yeyinti məhsulları üzrə ixracın dəyəri 928,2 milyon dollara bərabər olub. Bu dövr elektrik enerjisinin ixracı 3,3, spirtli və spirtsiz içkilərin ixracı 1,9 dəfə, plastmas və ondan hazırlanan məmulatların ixracı 19,3, qara metallardan məmulatların ixracı 13,3, meyvə-tərəvəz ixracı isə 8,7 faiz artıb. Aqrar və aqrar-sənaye məhsulları üzrə birgə ixracın statistik dəyəri də 6,2 faiz artaraq 969,2 milyon dollara çatıb. Qeyri-neft-qaz ixracının tərkib hissəsində əhəmiyyətli yer tutan aqrar-sənaye məhsullarının yaradığı dövr ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,2 faiz yüksələrk 201 milyon dollar olub.

Keçən il ixrac edilən qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında elektrik enerjisi birinci, qızıl ikinci, pomidor (tomat) üçüncü yerdə qərarlaşıb. İl ərzində qeyri-neft sektoruna aid ən çox mal və məhsul Rusiya Federasiyasına, Türkiyəyə, Gürcüstana, İsveçrə Konfederasiyasına, Qazaxıstana ixrac edilib. Ötən il dekabrına gəlincə, həmin ay qeyri-neft məhsullarının ixracının

dəyəri 3,8 faiz artaraq 314,3 milyon dollar olub. Yeyinti məhsulları üzrə ixrac 0,9, qeyri-yeyinti məhsulları üzrə ixrac 5,4 faiz artımla 207,7 milyon dollar təşkil edib. Ötən ilin dekabr ayında ən çox mal ixrac edilən ölkələrin siyahısında yeno də Rusiya Federasiyası birinci, Türkiyə ikinci, Gürcüstan üçüncü, ixrac edilən məhsulların siyahısında isə xurma birinci, elektrik enerjisi ikinci, pomidor (tomat) üçüncü olub.

2023-cü il Azərbaycan Respublikası Kosmik Agentliyi tərəfindən ("Azərkosmos") 19,8 milyon dollar dəyərində telekommunikasiya xidməti də ixrac edilib. Onu da vurğulayaraq ki, yeni nesil xidmət ixracı hesab edilən peyk telekommunikasiya xidmətləri və optik peyk xidmətləri sahəsi xidmət ixracının şəxslənməsi istiqamətində mühüm rol malikdir. İl ərzində "Azərkosmos" tərəfindən dünyanın 48 ölkəsinə 19,8 milyon dollar dəyərində peyk telekommunikasiya xidmətləri göstərilib. "Azərkosmos"un xidmət ixracından əldə etdiyi gəlir onun ümumi gəlirlərinin 78 faizinə bərabər olub. Təkcə dekabr ayında "Azərkosmos" dünyanın 45 ölkəsinə 1,8 milyon dollar dəyərində xidmət ixrac edib. Ötən il ərzində peyk telekommunikasiya xidmətlərinin ixracının ilk beşliyində Birləşmiş Krallıq, Lüksemburq, BƏƏ, Almaniya və Nigeriya olub.

Cari ilin yanvar ayı ərzində "Bir Pəncərə" İxracı Dəstək Mərkəzindən 11,5 milyon dollar dəyərində qeyri-neft ixracı həyata keçirilib. Mərkəzə ötən ay 146 müraciət daxil olub, 291

sertifikat (169 mənşə, 1 baytarlıq, 111 fitosanitar, 10 CİTES) təqdim edilib. Keçən il isə "Bir Pəncərə" İxracı Dəstək Mərkəzi vasitəsilə ixrac edilən qeyri-neft ixracının dəyəri 242,9 milyon dollar olub. Bu dövr ərzində fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən pambıq məhsulları, pambıq çiyidi, pambıq çiyidi yağı, pomidor, dondurma, pendir, kərə yağı, qənnadı məmulatları, limonad, nar, alma, albalı, qarışıq şirələr, dondurulmuş Xəzər kəkəsi, akvakultur üsulu ilə yetişdirilmiş balıqların kürüsü, tibbi zəli, tullantı qida yağıları, su nasosu, fəsad örtükləri, klinker, ferrosilisiyum, po-

lad boru, polad armatur yaymasının ixracı həyata keçirilib. Həmin məhsullar arasında pambıq məhsulları, polad boru, süd məhsulları, meyvə şirələri, akvakultur üsulu ilə yetişdirilmiş balıq kürüsünün ixracı daha yüksək olub. İxrac edilən ölkələr arasında İsveçrə, Gürcüstan, Rusiya, Türkiyə, Ukrayna, Monqolustan, Almaniya, Səudiyyə Ərəbistanı, Əfqanıstan, Suriya, Livan, Türkmənistan, Seneqal, ABŞ, Kanada, Polşa, Qırğızstan, BƏƏ, Bolqarıstan, Belarus kimi ölkələr var.

Rüstəm KAMAL, "Azərbaycan"

Dünya olduğu kimi

Qədim qara dəlik

Böyük Britaniyanın Kembric Universitetinin alimləri elmə məlum ən qədim qara dəlik olduğu təsdiqləyiblər. Onun yaşının kainatın yaşına yaxın olduğu bildirilir.

Mütəxəssislər əlavə analizlər apararaq bu qara dəliyin elmə məlum ən qədim qara dəlik olduğunu təsdiqləyiblər. Yeni obyekt planetimizdən 13,4 milyard işıq ili uzaqlıqda yerləşən "GN-z11" qalaktikasının mərkəzində yerləşir.

"James Webb" kosmik teleskopu vasitəsilə kəşf edilən qara dəlik əvvəlki qara dəliklərlə bağlı fərziyyələri sual altında qoyur. Belə ki, yeni kəşf Böyük partlayışdan

təqribi olaraq 400 milyon il sonra formalaşmış. Bu isə o deməkdir ki, sözügedən obyektin yaşı 13 milyard ildən bir qədər çoxdur. Həmin vaxtda isə "GN-z11" qalaktikası cavan idi.

Mövcud fərziyyəyə əsasən, qalaktikaların mərkəzlərində yerləşən yüksək kütləli qara dəliklərin sahib olduqları böyük ölçüləri əldə etmələri üçün milyardlarla il zaman lazımdır. Lakin "GN-z11" qalaktikasının mərkəzində yerləşən yüksək kütləli qara dəlik ona işarə edir ki, bu qara dəliklər ya böyük ölçüdə formalaşsa, ya da onlar ətraflarındakı materiyayı 5 dəfə daha sürətlə udub bilər. Bildirilir ki, bu qara dəlik də digərləri kimi öz ölçüsünü stimullaşdırmaq üçün qalaktikasının materialını udub. Erkən qalaktikalar qazla zəngin olublar. Bu isə onları ilk qara dəliklər üçün ən yaxşı qida mənbəyinə çevirir.

Ən böyük mərcan sahəsi

Atlantik okeanın ABŞ-nin nəzarəti altında olan sahillərində ən böyük mərcan rifli aşkarlanıb. Yeni sualtı xəritəçəkən texnologiyası sayəsində rifin dəqiq ölçüsü müəyyən edilmişdir. Bu texnologiya həm də okean dibinin 3D təsvirlərini yaratmağa imkan verib.

Rif Floridadan Cənubi Karolinaya qədər təxminən 500 kilometr uzanır və bəzi yerlərdə eni 110 kilometrə çatır. Onun ümumi sahəsi Yellowstone Milli Parkından təxminən üç dəfə böyükdür. Rif günəş işığının nüfuz etmədiyi 200-1000 metr dərinlikdə aşkar edilmişdir. Böyüməsi üçün fotosintez tələb edən tropik qayalıqlardan fərqli olaraq, bu mərcanlar sudan qida hissəciklərini süzərək enerji əldə edirlər.

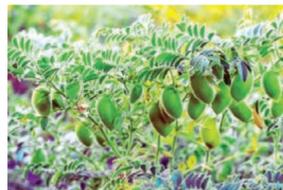
Suyun dərinliklərində yerləşən mərcan rifləri ekosistemlər üçün vacibdir. Onlar köpək balıqları, dəniz ulduzları, sikkizayaq, krevetlər və digər baliq növlərini yaşayış yeri ilə təmin edirlər.

Qeyd etmək lazımdır ki, mütəxəssislər bu günə qədər okean dibinin yalnız 25 faizinin xəritəsini çəkə bilməli.

Ay torpağında yetişdirilən noxud

ABŞ-nin Texas Universitetinin alimləri ilk dəfə olaraq döyükdə üçü reqlitdən, yəni Ay torpağında ibarət torpaqda bitki yetişdirməyə qabiliyyətini bildirdilər. Bildiririk ki, Ayda torpaq yoxdur, ancaq onun səthində reqlit, yəni boş toz və qaya parçaları mövcuddur.

Bu qeyri-adi təcrübədə ilk olaraq noxuddan istifadə edilmişdir. Səbəbi isə noxudun yüksək zülal və mikroelementlərə malik olması və göbəklərlə qarşılıqlı əlaqədə olmasıdır. Tədqiqat əsasında alimlər müxtəlif bitkilərdən istifadə etsələr də, onlar 1-2 həftədən sonra quruyublar.

"Planetimizdə torpaqda bitkilərin inkişafını dəstəkləyən qida və mikroorqanizmlərlə dolu üzvi material var. Ayda isə onların heç biri yoxdur. Bu isə cazibə qüvvəsinin azalması, radiasiya və toksinlər kimi digər problemləri daha da gücləndirir", - deyə elmi işin müəllifi Cessika Etkin bildirir.

2,5 minillik yaşayış məskənləri

Arxeoloqlar Ekvadorun Amazon meşələrində 2,5 min il əvvəl salınmış, 300 kvadratkilometr ərazidə yerləşən beş böyük və 10 kiçik yaşayış məntəqəsi aşkarlayıblar. Yeni tapıntıların əvvəlki kəşflərdən min il daha qədim olduğu müəyyən edilmişdir.

Ərazidə qazıntı işləri Fransa Milli Elmi Tədqiqatlar Mərkəzinin əməkdaşları Stefan Rostenin rəhbərlik etdiyi tədqiqatçı qrupu tərəfindən aparılıb. Mütəxəssislər bildirdilər ki, insanlar təxminən eramızdan əvvəl V əsrdən eramızın III-VI-cı əsrlərinə qədər

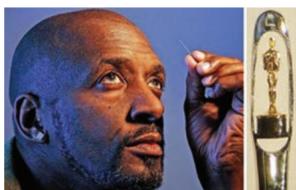

Amazon meşələrindəki bu məskənlərdə yaşayıblar. Hər bir qəsəbədə bir çox yaşayış və mərasim binalarının izləri var. Yaşayış məntəqələrini birləşdirən yollar şəbəkəsi isə onların eyni vaxtda mövcud olmasını göstərir.

Dünyanın ən kiçik heykəlləri

Heykəltaras Villard Viganın dünyanın ən kiçik əl işləri sayılan heykəlləri iki dəfə rekord vurub. Onun mürəkkəb sənəti ilə yalnız mikroskop altında tanış olmaq mümkündür. Bu əsərləri iynənin gözünə belə yerləşdirmək olur.

Sənətkarın ilk rekordu 2013-cü ildə 24 karat ölçüdə qızıl motosiklet olub. Daha sonra o, 2017-ci ildə xalça sapından insan embrionunun heykəlini yaradaraq rekordunu yeniləmişdir. Bu heykəl 0,05388 mm (53,88 mikron) enində olub və saqqalınmın içərisinə yerləşdirilib. Onun digər nümunələri

nələrini qum dönsindən oyulmuş kilsə və kibrit çöpündən kiçik olan Mona Li-zanın obrazı daxildir.

Kraliça II Elizabeta inanılmaz qabiliyyətlərinə görə V. Viganı mükafatlandırdı.

rib. Məhəbbətli əlaməti olaraq o, kraliçaya 2 mm-lik mısırın başına qoyulmuş tacın kiçik maketini təqdim edib.

"Mən ürək döyüntülərim arasındakı fasilələrdə işləyirəm", - deyən heykəltaras izah edir: "Ürəyim necə döyündüyünü hiss edirəm və onun dayanmasını gözləyirəm, daha sonra isə həmin o fasilədə işləyirəm. Bu, sadəcə, nəfəsalma texnikasıdır. Mən bu işlərimə görə həddindən artıq intensiv hərəkətlərə sahib olmağımın imkan verən autizmə borcluyam. Bu vəziyyətim olmasaydı, indiki kimi olmazdım".

İli 13,7 saatdan ibarət olan planet

Astronomlardan ibarət beynəlxalq qrup hər 13,7 saatda bir cırdan qırmızı ulduzun ətrafında fırlanan yeni ekzoplanet kəşf ediblər.

"Wolf 327 b" adlı ekzoplanet "ifrat qısa dövrlü super Yer" kimi təsnif edilmişdir. Onun ölçüsü planetimizdən təxminən 2,5 dəfə çoxdur. Bu kəşf NASA-nın tranzit ekzoplanetlərinin tədqiqi üçün nəzərdə tutulan peyki - "TESS" vasitəsilə edilmişdir. Sözügedən aparat indiyədək

7 minə yaxın potensial ekzoplanet aşkarlayıb. Onlardan 415-nin mövcudluğu artıq elmi cəhətdən təsdiqlənmişdir.

Alimlərin ehtimalına görə, "Wolf 327 b" daşı-qayalı planetdir və daxili tərkibi Merkuriyə daha çox bənzəyir. Yəqin ki, onun nazik mantiya təbəqəsinin əhatəsində irimiqyaslı dəmir nüvə mövcuddur. Bununla yanaşı, bu ekzoplanetdə az miqdarda hidrogen-helium atmosferinin də olduğu güman edilir.

"Wolf 327 b"nin ətrafında fırlanmış cırdan qırmızı ulduz Günəşdən 93 işıq ili uzaqlıqda yerləşir. Onun yaşının 4,1 milyard il, ölçüsü və çəkisinin isə Günəş meyarlarının cəmi 40 faizinə bərabər olduğu güman edilir.

Alimlər bu sistemdə başqa planetlərin də mövcud olduğunu təxmin edirlər.

285 yaşlı limon

İngiltərənin "Brettells" hərərac evində 285 yaşlı limon satışa çıxarıldı. Hərərac evinin əməkdaşlarının sözlərinə görə, bir ailə onlara 19-cu əsrə aid əşya gətirib. Mütəxəssis onu hərərac çıxarmaq üçün şəklini çəkən zaman qutulardan birinin arasında limon olduğunu görüb.

Limonun üzərində 1739-cu il noyabrın 4-də Miss Baxsterə verildiyi yazılıb. Meyvənin də tarixi dəyəri olduğuna qərar verən hərərac evi onu da satışa çıxarıb. Limon hərərac çıxarılan kimi 1780 dollara, onun yanında olan əşya isə cəmi 40 dollara satılıb.

Ütkər XASPOLADOVA, "Azərbaycan"

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

2024-cü il üçün abunə yazılış davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuat yayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərbaycan Mətbuatı" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) manat
6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) manat
3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) manat
1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzlənsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Füzulidə şagirdlərə "Web 2" alətləri ilə işləmək və İKT bacarıqları aşılanıb

Füzulidə "Web 2" alətləri ilə işləmək, İKT bacarıqları aşılanıb. Layihənin yekun nəticələri müzakirə edilmişdir.

59 nömrəli məktəbdə keçirilən tədbirdə Füzuli rayon Təhsil sektorunun, nümayəndələri, təhsil üzrə ekspert, layihə rəhbəri, müəllim və şagirdlər iştirak ediblər. Layihə rəhbəri Ayatkin Bayramova bildirdi ki, 4 ay davam edən və iki məktəbdə tədris olunan 15 təlimdə 30 şagird mövzu üzrə biliklərə yiyələnib. Layihənin əsas məqsədi şagirdlərdə dərs zamanı idrak fəallığını və əməkdaşlıq

həvəsini artırmaqdan, kəşf etmək bacarığını formalaşdırmaqdan ibarət olub. Təlimlərdə iştirak edən şagirdlərə "Web 2" alətləri ilə işləmək, İKT bacarıqları mütəmadi olaraq təkmilləşdirilmək, həmçinin "Etwinning" portalında işləmək, "Kahoot" ilə interaktiv və əyləncəli testlər hazırlamaq kimi bacarıqlar aşılanıb.

Ekspert Vəfa Vəliyevanın sözlərinə görə, son bir ildə

grant müsabiqədə qalib olan layihələrdən yeddisi məhz Füzuli rayonu üzrə məktəblərdə tədris edilmişdir.

Layihə üzrə təlimlərdə iştirak edən şagirdlər sertifikatlar təqdim olunub.

Laçında akvaponika üsulu ilə həm balıq yetişdirilir, həm də bitki becərilir

Kənd təsərrüfatında və istehsalatda texnologiya böyük sürətlə inkişaf edir, yeni becərmə üsulları yaranır. Hidroponik və akvaponika üsulları da bu baxımdan maraqlıdır.

Hidroponik becərmədə bitkilərin inkişafında çox miqdarda həll olunmuş qida maddəsi olan sudan istifadə edilir. Akvaponika isə su məhsullarında istifadə edilən ötənəvi baliq yetişdirmə üsulunun xüsusiyyətlərini hidroponik əkinçiliklə birləşdirən bir sistemdir. İşğaldan azad olunan Laçında fəaliyyətə başlayan istehsal sahələrindən biri də elə akvaponika sistemi ilə çalışır. Burada həm baliq yetişdirilir, həm də bitki becərilir.

Akvaponika istehsalat müəssisəsinin nəzarətçisi Səməd Səmədzadə bildirir ki,

bu sistemlə baliqlar bitkilərin, bitkilər də baliqların yetişməsinə kömək edir. "Laçın şəhərində yaradılmış, 600 kvadratmetr ərazini əhatə edən akvaponikada sistem belədir ki, baliqların qida qalıqları - xüsusilə ammoniyak maddəsi, fosforitlər, həmçinin bitkilərin inkişafında böyük rol oynayan zəngin bakteriyalar suda sirkulyasiya olunaraq bitkilərə qədər gedib çatır. Beləliklə, baliqlar üçün zərərli sayılan su bitkilərə dərmən olur. Burada sazan, karp baliqların

dan ibarət 12 hovuzda bitkilərin inkişafı üçün zəngintərəkli su toplanır. Proses bununla bitirir. Xüsusi cihazlarla filtrasiya olunan su yenidən hovuzlara qaydır. Sistemə ən böyük əhəmiyyətləndirən biri də odur ki, heç bir israfə yol verilmir. Sərfiyyat o qədər aşağı olur ki, təmizləndikdən sonra akvatoriylara qaydın miqdarını üzərinə yalnız 10 faiz su əlavə edilir".

Akvaponika Azərbaycanda nisbətən yeni sahədir. Laçında hidroponika, yəni torpağa basdırılmadan, qidalı maddələrlə zəngin mühulda bitki köklərinin yetişdirilməsi üsuluna da üstünlük verilir. Laçında qurulmuş bu sistem təkə qonaqlyığına görə deyil, həm də orqanikliyinə görə dünyada ən yaxşı metod sayılır.

Hazırda müəssisədə çalışanların böyük əksəriyyəti laçınlılardır və təsərrüfat genişləndikcə, işçi sayı da ilbəil artacaq.

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti

Qəzetin daim yenilənən rəsmi internet ünvanı: www.azerbaijan-news.az

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun rəhbəri və kollektivi prokurorluğun veteranı
ƏHMƏDƏLİ MƏMMƏDOVUN
vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznü başsağlığı verir.

Amil Novruzov ailəsi ilə birlikdə Lətifə Əliyevaya həyat yoldaşı, prokurorluğun veteranı
ƏHMƏDƏLİ MƏMMƏDOVUN
vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznü başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman	
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	və informasiya şöbəsi	- 539-63-82, 432-37-68
	434-63-30, 539-72-39	Humanitar siyasət şöbəsi	- 538-56-60
Məsəl kitab	- 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Məsəl kitab müavinləri	- 539-44-91,	Fotoillüstrasiya şöbəsi	- 538-84-73,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompyuter mərkəzi	- 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühasibatlıq	- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə
contact@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru

www.azerbaijan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəhsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 3934
Sifariş 284

Qiyəti 60 qəpik